Örgütlenmenin önemi

Sömürücü egemen sınıflar, binlerce yıllık sınıflı toplum mücadelesinin devamı olarak alabildiğine örgütlüdürler. Günümüzde, sömürüye dayanan toplumların sömürgen güçleri, bir avuç azınlık olmalarına rağmen, üretim araçlarına sahip bulundukları ve bu sahipliği ancak örgütlenme gücüyle koruyabildikleri için, toplumun büyük çoğunluğunun, yani emekçi kitlelerin üzerinde baskı ve tahakküm kurabilmişlerdir.

Egemen sınıf ve zümreler, kurdukları iktisadi mekanizmaları ve diğer örgütleri aracılığıyla, bir yandan ülkenin ekonomik hayatını kontrol ederken, öte yandan siyasi baskılarını sürdürüler. Böylece emekçilerin uyanıp bilinçlenmelerini, kendi haklarını için, gerçek demokrasi ve sosyal adalet için, kalıcı barış için mücadele etmelerini önlemeye çalışırlar. Egemen güçlerin tüm saldırılarının yöneldiği başlıca ortak noktası emekçilerin örgütlenmesidir. Çünkü emekçilerin bilinçlenmeleri, barış - demokrasi - sosyalizm için mücadele etmeleri ve başarıya ulaşmaları ancak ve ancak Ekimin kılavuzluğundaki emekçi örgütlenmesiyle gerçekleşir.

Toplumda küçük bir azınlık olan sömürücülerin örgütlü olmalarına karşı emekçilerin de mutlaka örgütlenmeleri gerekir. Emekçiler ne kadar örgütlüyse, emekçi örgütlenmesi ne denli güçlüyse, sömürücülerin saltanına karşı başarı kazanmak da o kadar mümkün olur.

Şu halde dış ve iç sömürüye ve zulme karşı, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için örgütlenmek, emekçi halkımızın önündeki en büyük zorunluluk ve birçok kurtuluş yoludur.

Bilindiği gibi, emekçilerin en devrimci kesimi işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı özel mülkiyet peşinde koşmayan, toplu çalışıp kollektif davranan bir sınıf olduğu için çağdaş toplumun en demokratik kesinidir. İşçi sınıfı bu özelliğinden dolayı en kolay örgütlenen sosyal sınıftır. Emekçiler arasındaki en büyük birlik ve dayanışma işçi sınıfı içindedir. İşçi sınıfı, demokratik ve kollektif ruhu kendi içinde geliştirip güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda kendi demokratik öncülüğünde bu birliği ve dayanışmayı tüm emekçilere yayar.

Şu halde bilimsel ve tarihsel gerçeklerin ve toplum hayatının bir gereği olarak örgütlenmenin başını da işçi sınıfı çekecektir, çekmelidir.

İşçiler hem kendi ekonomik, demokratik ve siyasi mücadeleleri için, hem de halk kitlelerine rehberlik etmek amacıyla örgütlenir ve halkı örgütlerler.

İşçi sınıfı ekonomik mücadelesini pekiştirmek, ekonomik mücadeleye güç kazandırmak için sendikalar içinde örgütlenirken, en yüksek örgütlenme biçimi olarak da siyasi örgütünü kurmaya yönelir. Ekonomik mücadele ile siyasi mücadelenin birbirine bağlı ve uyumlu olarak yürütülmesi, işçilerin kendi siyasal örgütleri çerçevesinde gerçekleştirebilecekleri zorunlu bir adımdır.

Emekçi sınıflarının, işçi sınıfının öncülüğünde ve yol göstericiliğinde bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için uğraşlarında başarı yolu örgütlenmeden geçer. Şu halde günümüz Türkiye'sinde emekçi halkımızın demokratik ve siyasal mücadelesine öncülük edecek Sosyalist Partiyi gerçekleştirmek en büyük sorumluluktur.

Emayetaş grevcilerinden selam var!

İşyeri : EMAYETAŞ
Fabrikanın yıllık cirosu : 120 milyon lira
İşyerinin yıllık net kârı : 18,30 milyon lira
Grevin başladığı tarih : 16 Ocak 1974
Toplam işçi sayısı : 900
Asgari Ücretli İşçi sayısı : 600
Sendika : Maden-İş (DİSK)

İşveren altı ay kadar önce fiyat kontrol komitesine başvurarak ürünlerine zam yapmak istediğini bildirdi. Bu arada işveren ile işçi temsilcilerinin toplu sözleşme görüşmeleri başlamıştı. İşveren toplu sözleşmelerdeki talepleri fiyat kontrol komitesine bildirerek, bu talepler karşısında istediği fiyat arttırımının gerçekleştirilmesini ister. Diğer yandan işçilere de «fiyat kontrol komitesinden çıkacak zamma» bağlı olarak zam verebileceğini söyler. Böylece sürünmemede kalan görüşmeler greve kadar sürer.

Emayetaş işçileri işverenin ve vardığı bütün bu dolapların farkındalar. Üstelik daha önce grev geçirmiş bir işçi topluluğu olmanın tecrübeli ve karalı tavrını da sürdürüyorlar. «Biz 1964 yılında da grev yaptık, tecrübeli sayılırız. O yıllarda grevlerin sayısı şimdiki kadar değildi. Bayağıçta aramızdan dönekler korkaklar ve patron köpekleri çıktı. Fakat grevi devam ettirip, isteklerimizi kabul ettirmesini bildik. Şimdi ise işler eskisi kadar bile zor değil. Aramızdan oyun bozanlık eden çıkmadı. Bilinen patron ispiyonları bile birden yana gözükmeğe çalışıyorlar. Grev iyi gidiyor. Hele kendimizi eski grevle kıyasladığımız zaman, 10 yıl içinde mücadelede ne kadar büyük yol aldığımızı daha iyi görüyoruz. Sadece biz değil, tüm komşu fabrikaların, kardeş sendikaların dayanışması ve artan mücadelesi bütün arkadaşların inadını ve güvenini arttırıyor. Şimdilerde işçilerin mücadelesi 10 yıl öncesinden çok ama çok ileri» Grevci Emayetaş işçilerinin çoğunlukla söylediklerı şeylerin özeti bu. Ayrıca işçiler, ekonomik hesapları, sömürü ile uğraşarak ürünlerden ve işçi ücretlerinden yola çıkarak çok iyi hesaplamışlar. İşçi artı değeri kendi somut günlük yaşantısı içinde görerek bulıyor. Ve grevde aldığı hakların da sömürülmeyi engellemeğinin pek iyi biliyor.

Emayetaş işçilerinden biri de, o işyerindeki ücretlerin düşüklüğünden yakınarak şöyle diyordu: «İşveren toplu sözleşmenin gerekleri bile yerine getirmiyor. Yıllıyı geliş, hakkımız olan ikramiyeler ödenmez, yemek istiğ kakımız düşük çıkar, sözleşmedeki sosyal haklarımıza kimse aldırmaz. İşveren çok sayıda işçiyi işten çıkararak, asgari ücretle işçi çalıştırır. Fabrikamızdaki işçilerin yüzde altmış asgari ücretle çalışmaktadır. Ben 16 yıllık işçiyim 40 lira yevmiye alıyorum, 5 çocuğum var.. Bu tada sobaların, fırınların en gözelinini biz yaptığımız halde, evdeki odun sobamıza koyacak odunu bile zor bulurız.»

«Bu defa kararlıyız, sonuna kadar gideceğiz» diyen EMAYETAŞ işçileri, «Grevde olan ve olmayan bütün işçi kanleşlere selam edin» «İşçiyi İşçiden başkaları kurtaramaz» diyerek arkadaşlarımızı uğurladılar.

MADEN İŞ'TEN KISA HABERLER

DİSK'e bağlı Maden-İş Emayetaş'dan başka Fuja ve Ayvansaray Civata fabrikalarında grev sürdürmektedir. Böylece şu anda Maden İş'e bağlı toplam 1300 işçi grev halindedir.

Maden iş ayrıca TOFAŞ ve MAYSAN'da, OTONAN'da güçlenmektedir. İşverenerin çeşitli baskılarına rağmen bu işyerlerindeki işçiler DİSK'e bağlı maden işe geçmektedirler.

BASIN İŞ'İN BİR GREVİ 2 DAKİKA SÜRDÜ

İzmir'deki Korsinl işyerinde işverenle yapılan toplu sözleşmelerin çıkmaza girmesi üzerine, grev uygulamasına gidilmiştir. Ne var ki, grev başladıktan iki dakika sonra, işveren işin şakaya gelmediğini anlayarak anlaşmaya razı olmak zorunda kalmıştır.

Dünya ve Türkiye'de pahalılığın baş sorumlusu

(Baştarafı sayfa 1'de)

ertelenerek Ecevit hükümetinin üstüne yıkılmıştır.

Zamları genel olarak savunmak, oyunu kapitalizmin kuralları içinde oynamak, yani «kapitalist sistemin sınırları içinde çözüm aramak» demektir. Kapitalist sistem için zorunlu olan *zamlar, işçi sınıfı tarafından hiçbir zaman savunulamaz.* Çünkü işçi sınıfı, sosyal siyasal ve ekonomik olaylara burjuvazinin, yada reformcu küçük burjuvazinin kapitalist sistem camı takılmış gözlüklerinden bakmaz.

Bugün işbaşında olan hükümet, temel desteğini tekel dışı burjuvazi ile bir kısım küçük burjuvaziden alan ve iktidar oyununu «dış ve iç tekelci sermayenin kuralları içinde oynamaya çalışan» bir yapıya sahiptir. Bu yürden de, ileri bir adım olmakla birlikte yeni hükümet halkımızın ekonomik sorunlarına hiçbir köklü çözüm getiremiyecektir. Zam meselesi de bu çerçeve içinde ele alınmalıdır. Kapitalist sistem içinde kalındıkça yine dönem dönem ağır zamlar gelecek, yine işçinin artı-değerine sermaye el koyacak, yine ticaret mekanizmasını ellerinde tutanlar bu sömürüden önemli paylar alacak ve yine emekçi sınıflar ezileceklerdir.

Bu hükümet zamları yapmak zorundaydı. Hatta birçoklarımızın düşündüğünün aksine, kendisini sağlamlaştırmak, bu düzen içinde gerekli kapitalist atılımı gerçekleştirmek, yatırımları yapabilmek, üretimi arttırabilmek, daha büyük bir kapitalist bunalımı engellemek için zamlar zorunluydu. Ama hiç unutmayalım ve altını çize çize söyleyelim, bu zorunluluk onun kapitalizmin kuralları ve işleyişi içinde yer almasından gelmektedir.

Zamlar konusu CHP karşısında tavır konusunu da bir kere daha günün gündemine getirmiştir. Hatta bir kısım CHP'liler zamların kitlelerde yarattığı tepkiyi görerek hükümetin ekonomik kararlarını şiddetle eleştirmişlerdir. Zamlar, CHP — MSP hükümetinin temel ekonomik sorunları çözmede yetersiz kalacağını bir kere daha göstermiştir. Ama bu CHP'ye ve CHP - MSP hükümetine karşı yıpratıcı bir muhalefet uygulanmak anlamına gelmez.

Yeni hükümetin demokratik eğilimlerini ve girişimlerini şüphesiz ki olumlu bulmalı ve demokratik atılımları desteklemeliyiz. Ama bu demokrasinin ancak işçi sınıfı tarafından geliştirileceğini, işçilerin ve tüm halkın ekonomik ve siyasal mücadelesinin ancak ve ancak işçi sınıfının bilimsel düşüncesinin kılavuzluğunda ve genel onun örgütünün öncülüğünde ilerleyebileceğini unutmamalıyız. Bu kılavuz düşünce ve somut olaylar bize şunu öğretiyor: Çağdaş toplumun en demokratik gücü olan işçi sınıfı ,kapitalist ve kapitalizm öncesinden kalma sömürü biçimlerine son vermedikçe emekçilerin hiçbir sorunu temelden çözülemez. Bazı geçici yumuşatma tedbirleri çelişkilerin ve sorunların çözüm yolu değildir. Çözüm yolu sosyalizmdir. Yeni zamlar bu gerçeği bir kez daha ispatlamıştır.

İşçi sınıfı, şimdiki hükümete karşı «sosyalist muhalefet»in başını çekecektir. Ama bu muhalefet yıkıcı değil yapıcı olacak, yani anti demokratik sömürücü kesimlere yaramayacak ve yeni kabinenin halka yaklaşmasını sağlamaya çalışmak yönünde yürütülecektir.

Siyasal hakları, siyasal aftan

(Baştarafı sayfa 1'de)

mokrasi kavramları içiçedir. Birine karşı olan ötekinden yana, birinden yana olan ötekine karşı olamaz.

Aslında, iktidarların özellikle de sermayenin iktidarlarının göstermek istediğinin aksine, zaman zaman çıkarılan genel ve kısmi aflar egemen güçlerin ve onların iktidarlarının bir lütfu değildir. Af bir yandan pek çoğu toplumdaki düzensizliklerin, toplumun insandan uzaklaşmasının, insanı harcamasının, baskı ve sömürü düzeninin kurbanlarının affedilmesidir. Öteyandan da egemen sınıfların iktidarlarını korumak adına düzenlenen kanunlara aykırı olarak, egemen sınıfların sömürüsüne karşı mücadele ettiği için mahkum edilen siyasal hükümlülerin, bir baskı döneminin ardından serbest bırakılmaları bir zorunluluk haline gelir. Siyasal af bu zorunluktan doğar. Bu bir çeşit sömürüye karşı çıkanlara yöneltilen baskının bağışlanması dileğidir.

Siyasal nedenlerle mahkum edilmiş halkçı, yurtsever ve sosyalist kişiler sadece hapsedilmek le yetinilmemiş, anti-demokratik güçlerce siyasi hakları da ellerinden alınarak, halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinden tecrit edilmek istenmiş lerdir. Demokrasiye içtenlikle inandığımı gözlediğimiz CHP'nin, siyasal hükümlülerin özgürlüklerine kavuşturulmasıyla yetinmemesi, onların siyasal haklarının da iadesini sağlaması gerekir. Bu CHP'nin demokrasiye inancının bir ölçütü. CHP'nin hal kınız önünde bir sınavı olacaktır.

kitle
Sahibi :
Dr. Ziya Oykut
Sorumlu müdür:
Mustafa Yıldırımlar
Yönetim Yeri :
Başmuşahip sokak Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu.
Dağıtım :
Hür dağıtım
Abone şartları Yıllık 75 lira. Dış ülkeler için iki katı alınır.

Yıl : 1
Sayı : 1
27 Mart 1974
150 kuruş

kitle

haftalık gazete

Siyasal hakları, siyasal aftan ayrı düşünmek demokrasiye inanmamaktır

Af Kanunu Tasarısı Meclis'de tartışılıyor. Cumhuriyetin 50 yılı münasebetiyle çıkarılması beklenen af beş aydır askıda bırakıldı. Aftın bıttırılı çıkarılamamasının nedeni, rüşvet ve vergi borçlarının, yolsuzlukların, kaçakçılık suçlarının affedilmesini isteyen egemen sömürücü güçlerin, 12 Mart sonrasında sıkıyönetim mahkemeleri tarafından yargılananların, siyasal tutukluların aftın kapsamına girmesini ne bahasına olursa olsun engelleme kararlarıydı.

Böylece 65 bine yakın tutukluyu binlerce de tutuksuz bulunanları ilgilendiren genel af aylardır sürüncemede bırakıldı. Hükümetin kuruluşundan sonra CHP ve MSP, vaad etmiş olduk ları ve halkın yürekten desteklediği affı çıkarabilmek için bir rekete geçtiler. Uzun tartışmalar ve karşılıklı tavizlerden sonra siyasal hükümlülerin bir kısmının da af tasarısına dahil edilebilmesi sağlandı. Ağırlığı CHP ve MSP'lilerden oluşan Meclis komisyonundan geçen af tasarısı 141, 142 ve 146/3 maddelerinden hüküm giymiş bulunanları da kapsıyordu. Yine bir yandan cezaevlerindeki tutukluların direnmesi, kamu oyunun baskısı, öte yandan da diğer partilerin isteğiyle af tasarısının, siyasal suçlar dışında kalan maddeleri genişletilerek ilk tasarıda olmayan «yüz kızartıcı» suçların da aftan belli oranlarda yararlanması sağlandı. Meclis Komisyonunda kabul edilen Af Kanunu tasarısı hemen hemen bütün partilerin çeşitli konulara kovukları muhalefet serhlerini taşıyordu. CHP ve MSP dışında kalan tüm komisyon üyeleri «anarşik suçlar» diye nitelediklerı 141, 142 ve 146/3 cü maddelerin aftına kesinlikle karşılar. Bir DP'linin bir vatan kurtarıcısı edasıyla söylediği, «Bu maddeleri ancak cesedime basarak geçirebilirsiniz» sözü, sömürücü güçlerin siyasal hükümlülerin affı konusunda düşündüklerini dile getiriyor.

Siyasal hükümlüler, her zaman olağanüstü şartlar altında ve egemen güçlerin çıkardıkları ve uygulattıkları kanunlara göre mahkum olduklarından, toplumdaki siyasal dalgalanmalar zaman zaman daha sert veya daha yumuşak yeni uygulamaları gerektirir. Özellikle sıkıyönetim ve benzeri olağanüstü uygulamalarla geçmiş dönemlerden sonra, nispeten demokratik bir ortam gelirse, olağanüstü döneminde mahkûm edilmiş olanların salıverilmesi iktidarlar için bir zorunluluk haline gelir. Toplum ve hatta egemen sınıfları kendileri bile, açık dikta rejimi kurulmamışsa, bir süre sonra hapishaneleri dolduran siyasal tutukluların ağırlığı altında ezilirler.

Yine de, bu gerçek kendileri tarafından bilindiği halde, sömürücü güçlerin çıkarları kitlelerin uyanmasından ve uyandırılmasından ciddi şekilde tehlikeye düşecek durumdaysa, sınıf çıkarları onları siyasal aftın karşısına iter.

İşçi sınıfı ve tüm demokratik güçler, barış ve kardeşlik sevgisiyle dolu ve sömürüye karşı bir uyanış içinde bulunan emekçi halkımız, sınırsız bir genel aftan, hele kendisini uyandırmak, örgütlemek, haklarına sahip çıkmasını sağlamak için mücadele etmiş tüm ilerici - devrimci güçlerin özgürlüğüne kavuşmasından kesinlikle yanadır. CHP ve MSP'nin aldığı oylar bir raz da bu demokratik özlemlerle verilmiştir. Halkımız, tarih önünde gerçek yargılayıcı ve gerçek hakemin işçi sınıfı ve emekçi kitleler olduğunu bilmektedir. Af tasarısı Meclis'lerde konuşulurken özgürlük, barış ve demokrasi düşmanlarının gerçek yüzü, kötü niyetlerini, «kamu vicdanı», «halkın isteği» gibi yalanlar ardında saklamaya çalışsalar da bir kere daha ortaya çıkacaktır. Bugün Türkiye'de af ile de

(Sonu sayfa 8, sütun 1'de

● Niçin sosyalist parti?
● «İlkelerde savaş — Devrimci kardeşlik»
Dr. Ziya Oykut
● Sorumluluk
Oya Baydar
● Demokrasi ve işçi sınıfı
Tekiş Aşkoğlu
● Haşhaş sorunu

Demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm için

Emekçi yığınlarını giderek harekettendiği, demokrasi, bağımsızlık, sosyalizm mücadelesinin yeni aşamalara ve başarılara ulaştığı dünyamızda, Türkiye halkının anti-emperyalist, demokratik ve sosyalist mücadelesi de çağdaş gelişime dayalı uzdurucak birikim ve hareketlenme düzeyindedir.

Yurdumuzdaki sosyal uyanışta, işçi sınıfı öncülüğünün her bakımdan belirgin bir nitelik kazanması, sosyalist düşünce ve örgütlenmenin işçi sınıfı içinden başlayarak emekçi halk kesimlerine yayılmasıyla güçlenecektir.

Sosyalist kadroların ve yurtseverlerin büyük darbeler yediği koyu bir anti-demokratik dönemden geçmiş bulunuyoruz. Ama bütün sömürücü zorbalığına rağmen, ne emekçi halkın demokratik gelişimi durdurulabilmiş ne de sosyalistler ve yurtseverler arasında yılgınlık yaratılabilmiştir.

Demokratik, anti-emperyalist ve sosyalist hareketin yeni bir hız kazanmaya namzet olduğu günümüz Türkiye'sinde işçi sınıfı sosyalizminin en önde gelen öğeri, ilke birliği içinde, bilimin kılavuzluğundan şaşmayarak, sosyalist sorumluluk ve ciddiyeti elden bırakmayarak, devrimci dayanışmayı güçlendirmek ve sosyalist hareketin toparlanmasına hizmet etmektir. Bu görev günümüzde işçi sınıfının sosyalizme giderek artan ölçülerde sahip çıkmasına, örgütlenmesine ve halkı bilinçlendirip örgütleyerek başarıya yöneltmesine çalışmak biçiminde somutlanmaktadır.

İşçi sınıfı devrimcileri, sosyalist teori temelinden hareketle, Türkiye'nin sosyal gerçeklerine eğilerek, işçi sınıfı hareketinin ideolojik birliğini sağlayıp pratik içinde geliştirmek, sosyalist düşüncevi ve yöntemi Türkiye pratiği içinde yoğurarak kadrolara, işçilere ve tüm emekçilere yaymak, zararlı eğilimleri etkisiz bırakmak zorundadırlar. Bu yoldaki en somut adımın ve gücün İşçi Sınıfı Partisi ile gerçekleşeceği ise tartışılmaz.

KİTLE gazetesi, işçi sınıfı öğretisini kılavuz edinerek sosyalist hareketin her türlü sorununa artıyetsız eğilen, işçi sınıfı sosyalizminin yükselip güçlenmesini, sosyalist kadroların düşünce ve davranış birliğine ulaşmasını amaçlayan ve bu yolda sosyalist partiyi günün en öncül hedefi kabul eden yönelimlerde görev yapacaktır.

Sosyalist bayrağının yükseltilmesi, işçi sınıfımızın barış, demokrasi ve sosyalizm yönünde, demokratik ve sosyalist geleceklere doğru halkımıza öncülük etmesi yolunda, işçi sınıfı düşüncesini ve hareketini kışı ve zümre çıkarına saptırmayan, çarpıtmayan tüm çabalar KİTLE'ye, KİTLE'de onlara açıktır.

kitle

Dünya ve Türkiye'de pahalılığın baş sorumlusu finans-kapitaldir

Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ın zamları resmen açıkladığı 26 Şubat'tan bu yana, zam meselesi sürüp gidiyor. İlk günlerin heyecanlı havasından ve ilk heyecanlı tepkilerden sonra, zamların etkilerini ve ne demek olduğunu emekçi halkımız asıl bugünlerde görmeye başladı. Hükümetin resmî açıklamasına göre, «zorunlu olan ve esasında eski iktidardan devralınan» zamlar, resmen demir-çelik'e, çimentoya, Sümerbank mamullerine, şekere ve kâğıda geldi. Şekerin kilosu 360 kuruştan 5 liraya birinci hamur kâğıdın tonu 6 bin 600 liradan 9 bin 800 liraya çıkarken, basma 480 kuruştan 750 kuruşa, benzin 151 kuruştan 270 kuruşa çıkıyor, diğer maddelere de aşağı yukarı aynı oranlarda zam yapılıyordu. Hükümet, zamların hayat pahalılığını yüzde 5 veya 8'lin üzerinde etkilemeyeceğini, dar gelirlilerin zamlardan etkilenmemesi için hertürlü tedbirin alınacağını, stokçulara, karaborsacılara fırsat verilmeyeceğini bildirirken, AP'li basın başta olmak üzere bütün muhalif kanat, zamların geçmiş dönemden devralındığını; aylardır yapılması zorunlu hale gelmiş olduğu halde yeni hükümeti yıpratmak için onun üstüne yıkıldığını; bu yüzden aylardır yapılmadığını bile bile zamlara karşı şiddetli bir kampanya açtı. Demirel zamların hayatı en az yarıyarıya pahalılaştıracağını söyledi.

Bu görüntü patırtı devam ederken zamların asıl etkisi halkın, emekçilerin, dar gelirlilerin üzerinde daha somut duyulmaya başladı. Bütün vaadlere rağmen zamlardan en fazla etkilenenler yine işçiler, köylüler, dar gelirli memurlar ve tüm emekçiler oldu. İğneden sürmeye herşeye zam gelmeye, en akla hayale gelmeyecek maddeler zam görmeye başladı. Bu durum önümüzdeki günlerde de devam edeceğe benziyor.

Zamları gerçekten de büyük ölçüde geçmiş iktidarlardan devralan, zam yapmaya —bu düzen içinde— mecbur olan hükümet, zamların zorunluluğunu savunurken ve dar gelirlileri etkilememesi için alınacak tedbirlerin pek kısa zamanda alınacağını söylerken, muhalefetin sert hücumlarına ve halkın tepkilerine karşı, hükümet yanlısı veya hükümeti destekleyen kışı, kuruluş, yayın ve diğer güçler zam savunmasına geçtiler. Gerçekten de mevcut sömürü düzeni tek mümkün düzen olarak görülüp, herşey kapitalizm çerçevesinde düşünülürse, zamlar kaçınılmazdı. Şu gerçeği teslim etmek gerekir ki zamlar büyük ölçüde dış koşulların kaçınılmazlığının ve CHP - MSP hükümetine kadar gelmiş geçmiş hükümetlerin, özellikle de olağanüstü dönemin tekelci sermaye iktidarlarının bir mirasıydı. Zamlara daha fazla ertelenmesi, bu düzen içinde, daha büyük ekonomik bunalımlar ve daha dar boğazlar getirebilirdi.

Ancak, her gün cepleriniden para düşürdüklerini sanacak kadar zamlardan etkilenen kitleler açısından, zamları savunmak değil zamların gerçek nedenlerini ortaya koymak zorundayız.

Zamlar Türkiye'nin emperyalizme bağımlı kapitalist sisteminin doğal bir sonucu olarak gelmiştir. Üstelik aylarca önce çıkartılması gerekirken Demirel patentali Talû hükümeti tarafından

(Sonu sayfa 8, sütun 1'de

Ecevit hükümetinin haşhaş politikasını, anti-emperyalist bir adım olarak destekliyoruz

Son haftanın en fazla tartışılan ve hepimizi ilgilendiren konularından biri de yeni hükümetin afyon ekimi yasağını kaldıracağını ilan etmesi oldu. Amerika'da küçük çapta bir kıyamet koptu. Kıyametin büyüklüğü ise, kararın kesinleşmesinden sonra önümüzdeki günlerde kopacak.

Uyuşturucu madde alışkanlığı uzu yıllardan beri ABD'de bir afet halini almıştı. Hiçbitkiler, garip protestolar, kevif için suç işleme gibi uyuşturucu madde alışkanlığı da aslında yıkıntıya doğru giden insanı unutmuş, sömürüyü en üst ve en ince düzeylere vardırmış bir kapitalist düzeyinin çürümüşlüğünün kendi zavallı insanlarında yansımasından başka birşey değildi. Komuşmuş kapitalist düzenle mücadele gücünde olmayan, bir sınıf gücüne dayanmayan, işçi sınıfı öncülüğünde örgütlenemeyiş olan toplum kesimleri, komuşmuşluğunu hissettikleri, kendilerini ezdiğini anladıkları düzene karşı pasif protestolarını, bütün değerleri reddetmek, toplumu reddetmek ve hayaller alemine dalarak gerçeklerden uzak laşmak şeklinde yansıtıyorlardı. Dünyanın en çok suç işlenen ve en fazla ruh hastası buluman toplumu Amerika, 1968 - 1969 yıllarına gelindiğinde kendisini büyük bir toplumsal bunalımın eşiğinde buldu. Dev tekellerin, uluslararası şirketlerin oyuncağı durumundaki iktidar, toplumu bir kere daha uyutmak, kamuoyunu uyuşturmak, sorunlara çözüm buluyormuş gibi görünmek zorundaydı. Amerikan gençliğinin ve ahlakının kurtarıcısı rolündeki Nixon, uyuşturucu madde kaçakçılığıyla savaşma oyunu oynamaya karar verdi. Eroin kaçakçılığı şebekesinin Amerikan Kongresinde de uzantıları olduğu, bazı senatörlerin de şebekeye dahil bulundukları biliniyordu ama, bu ticareti aslında hiç engellemeden kamuoyunu aldatmak mümkündü. Nixon Türkiye'yi hedef seçti ve afyon ekimini durdurmasi için Türkiye'ye baskı yapmaya başladı.

1970 yılında Demirel iktidardaydı. ABD'nin tehditleri ve baskıları karşısında, Türkiye'de kopan büyük kıyametlere rağmen afyon ekimi yapılan illerin sayısının azaltılması kararı alındı. 1970'de 21 ilde yapılan afyon ekimi ABD'nin isteği ile ve Nixon'u güçlendirmek üzere 4 ille sınırlandırıldı. Bu kararla milyonlarca köylü nüfus sefalete terkedilmiş, geçim imkânları ellerinden alınmış; daha da önemlisi, dünya ilaç sanayisinin büyük ihtiyaç duyduğu, Türkiye'ye de önemli döviz kaynağı sağlayan bir ihraç ürününden büyük ölçüde mahrum kalınmıştı... ABD bununla da yetinmedi. 1971'de afyon ekiminin bütünüyle yasaklanmasını istedi ve yine askeri yardımın kesileceği tahdidini savurdu. Bu kararı almak 200 bin afyon eken köylü ailesini, tek ürünleri ve geçimleri afyondan sağlandığı için 1970'den de daha büyük bir tehdit altında bırakmak demektir. Hiç bir demokratik görünümlü ve parlamentoya dayanan iktidar bu kararı kolay kolay alamazdı. Ama 1971 yılı yazında Erim iktidardaydı.

Ve 1971'in Haziran ayında Amerika'nın baskılarına açıkça boyun eğilerek haşhaş ekimi son 4 ilde yasaklandı. Üstelik de son derece düşük bir tazminat karşılığında...

Ama dünya ilaç sanayiinde de otyondan üretilen maddeler sıkıntısı başlamıştı. Öyle ki ABD tıbbi alandaki afyon açığını kapatmak için Hindistan'ın üreteceği afyon miktarını arttırmaya bile karar vermişti. Tam bu sırada Türkiye Hükümeti afyon ekimine izin verilebileceğini açıkladı. Hindistan'ın daha fazla afyon üretmesini sağlamaya çalışan ABD'de kıyametler koptu. Çünkü sorun Amerika'daki uyuşturucu madde iptilasını engellemek değil, Türkiye'ye baskı yaparak ABD emperyalizminin gücünü dünyaya ve kendi halkına kanıtlamaktı. Yani sorunun başı siyasaldı ve emperyalizmin oyunlarıyla ilgiliydi. ABD'nin başı siyasaldı ve emperyalizm Kongresinde, bir kere daha, afyon ekimi yasağı kaldırılırsa Türkiye'ye askeri yardımın kesilmesi konuşuldu. Son olarak da iki ABD Kongre üyesi Türkiye'ye geldiler. Türkiye'de, hükümetin bu konudaki kararlı tutumuyla karşılaştılar. Gerek kamu oyundan gerek siyasal kanatlardan büyük tepki gördüler. Hatta resmen gönderildikleri açıklanmakla birlikte resmî temsilci olarak kabul edilmediler. Bu arada çeşitli potlar da kırdılar, gazetecilerin yanında Türk Komutanlarla birifing yapacaklarını ağızlarından kaçırırlarken, ABD büyük elçisi tarafından kolularından çekilerek hizaya getirildiler.

Hükümetin aşağı yukarı bütün siyasal kanatlarca desteklenen ve kamuoyundan güç alan kararlı tutumu, iki Amerikalı Kongre üyesinin ağız değiştirmesine sebep oldu. Demirel bile, haşhaş olayının Johnson'un mektubundan bu yana Türkiye'nin iç sorunlarına en büyük müdahale olduğunu söylüyordu. Kongre üyeleri, haşhaş konusunun başından beri ABD'nin iç ve dış siyasetiyle yakından ilgili bir olay olduğunu kanıtlayan şu beyanatı verdiler: «Biz buraya kendi seçmenlerimize karşı görevimizi yapmaya geldik» dediler... Eh, tabii herkes kendi seçmenini düşünür...

Bu arada bir kişiye, seçmen meçmen yız geliyordu. Millî Hareket Partisi Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, verdiği beyanatta «böyle bir konu için yakın dostumuz Amerika ile ilişkilerimizi bozmamalıyız» diyerek, hem bağımsızlıkçı eğilimleri tanımadığını gösteriyor, hem seçmenin umurunda olmadığını, kendisinin başka yollar peşinde olduğunu kanıtlıyor, hem de CIA ve ABD'ye göz kırpıyordu.

Tarım Bakanlığının teklifini görüşen Ekonomik Kurul haşhaş ekimine yeniden başlanmasını ve bölgede bir fabrika kurularak afyon hammeddesinden ilâç sanayiine yarayacak kimyasal maddeler imalini öngören teklifleri uygun buldu. Haşhaş politikası ABD emperyalizminin Türkiye'de eskiden beri alışık olduğu açık ve hayasızca baskılarına karşı başarılı bir cevap sayılabilir.

İlkelerde savaş Devrimci kardeşlik"

ziya oykut

Kapitalist toplumda şapına kadar devrimci tek sınıf olan işçi sınıfı, en ilerici üretim tarzına, üretimin en ileri evrimine, teknolojiye bağlı olduğundan sürekli olarak büyür, çoğalır. Ayrıca işçiler toplu halde çalışan, ortak düşünüp ortak davranan, ve üretim araçlarının özel mülkiyetine bağlı olmayan bir topluluk olduğu için, toplumun en kollektif, en demokratik —dolayısıyle en devrimci— kesimini meydana getirirler. Ayrıca kapitalist üretim biçiminin doğası ve işçilerin bu özellikleri, işçilerin en çabuk ve güçlü örgütlenmelerini, bilinçlenip, yüksek birlik ve dayanışmayı kurmalarını kolaylaştırır.

İşçi sınıfı kendi özgürlüğü için örgütlenip mücadele ederken, ayrıca kendisi gibi sömürüye kınlenen bütün emekçileri örgütlemeğe ve coşturmağa da yeteneklidir. İşçi sınıfı kendisinin kurtuluş mücadelesini verirken tüm emekçileri de, halk kitlelerini de özgürleştirir.

İşçi sınıfı toplumsal mücadeleyi ancak ve sadece çeşitli örgütleriyle sürdürebilir. İşçi sınıfı örgütlenmesinin en yüksek biçimi ise, tüm halk hareketini yönetecek İşçi Sınıfının Siyasal Örgütü'dür. Sosyalist öğretinin kılavuzluğu ile İşçi Sınıfı Partisi, sosyal mücadelenin birbirine kaynaşmış tek rehberidir.

Sosyalist ideoloji kendiliğinden gelme hareketten değil, bilimden doğar. Yurdumuzda, kendiliğinden mücadelenin uzun süre benimsenip, teşrik gördüğü bilinen bir tarihi gerçektir.

Sosyalist mücadelenin geçmişinin irdelemesi bu yazının amacı değil. Ama iyice bilmeliyiz ki, bugünkü tüm devrimcilerici birikim, ellişi aşkın yıldır —hatalarıyla ve sevaplarıyla— sürmüş olan sosyalist hareketin bir ürünüdür. Yeni bir mücadele dönemine girildiği günümüzde, yarım yüzyıllık gelişimi inkâr edip, bu tarihi dondurmak ya da yakın bir geçmişten başlatmak veya «yeni doğuşlar» peşinde kaşmak zararlı ve kişisel eğilimlerin en önemlilerindendir.

Bugün geçmişten günümüze uzanan devrimci birikimin bilim ve prensip temeli üzerinde toparlanmasının ve merkezileşmesinin sancılarını yaşıyoruz. Bu sancıların sağlıklı ve olumu gerçekleştirmesi için herşeyden önce ayrımcılık ve bölücülük tohumlarının, suni ayrılıkların izlerini silmek zorunluluğu var. Çoğu kez kariyerist veya egoist motiflerden kaynaklanan, sosyalizmi kişi ve zümre adına saptırmağı amaçlayan, klikçi, küçük dükkâncı tutumlardan, işçi sınıfı hareketimiz şimdiye dek çok zarar gördü. Sosyal pratiğin yeni yeni güçlenme ve atılımlara namzet olduğu günümüzde, işçi sınıfı sosyalistlerinin iç sorunu olarak özellikle ve öncelikle «yuvarcı», «kapalı kapıcı» tutumlara ve girişimlere karşı mücadele edilecektir. Uzun yıllar süregelmiş olan bir anlamsız kaosa, kördüğüne, bilimin rehberliğinde, ideolojik yetkinlik ve pratik başarılar içinde, kitlelerle kaynaşarak, örgütlenerek ve örgütlendirerek son verilmesi, en temel sağlıksızlıkların tasfiyesini getirecektir.

Prensiplere, bilime ve somut gerçeklere, devrimci sosyal pratiğe dayanan «birlik ve beraberlik», yiğitlik ve fedakârlık hepimizin taşınması gereken niteliklerin başında geliyor. KİTLE gazetesinde ve diğer işçi sınıfı devrimcisi yayın organlarında ideolojik ve pratik sorunlarımızı, görevlerimizi tartışacağız. Ama bu tartışma ne «ilkesiz, geçici birliklere», ne de «ayırımcılığa» gitmeyecektir. Bu konudaki düsturumuz «İLKELERDE SAVAŞ — DEVRİMCİ KARDEŞLİK» olacaktır.

Ödenmeyen S.S.K. primleri affedilemez

Halkın oylarıyla işbaşına gelen hükümet Genel Af çalışmalarını sürdürürken, egemen sınıflar da fırsattan faydalanıp «vergi borçlarını»nı veya en azından «vergi cezaları»nın affını da gürültüye getirip çıkarmaya uğraşıyorlar. İşverenlerin, SSK'ya olan 1.5 milyar liralık prim borçlarının affı da tartışılan konulardan biri.

Halen işverenlerin Sosyal Sigortalar Kurumu'na 1 milyar 428 milyon 147 lira borçları var.. Bu borcun hiç değilse ceza ve faizlerinin affın kapsamına alınması için çalışmalar, kulisler yapıldı. Sermaye bu konuda başarıya da ulaştı.

Bilindiği gibi işçilerin Sosyal Sigorta primlerini işveren işçinin ücretinden keser. Bu kesintiye, kendisinin ödemekte yükümlü olduğu primi de ekleyerek belli bir süre içinde Sosyal Sigortalar Kurumu'na yatırır.

Ne var ki, pekçok «açıkgöz patron» işçinin ücretinden kestiği primleri ve her işçi için kendisinin yükümlü olduğu sigorta primi payını Sosyal Sigortalar Kurumu'na ödemek yerine kendi «sabit sermaye»sine katmak yolunu tercih etmektedir. Böylece işçinin sömürüsüne bir de bu katılmaktadır. İşverenlerin çoğu, kendi paylarına düşen sigorta primini SSK'ya yatırmadıkları gibi, işçinin ücretinden kesilen sigorta primlerini de ödemeyerek, büyük avantajlar sağlamaktadırlar.

Hükümetin böyle bir teklifi kabul etme eğilimi SSK'ya ve İşçi haklarına darbe indiren bir davranış olacaktır. Daha da önemlisi, başta tekelci sermaye olmak üzere her boydan işveren, yeni kabine aracılığıyla tutarı 1,5 milyarı bulan bu parayı Sigorta'ya ödemekten bütünüyle kurtulmak hevesindedir. CHP'nin bu isteklere boyun eğmesi, Meclis'de af tasarısı konuşulurken böyle bir maddenin gerçeklik kazanması, hükümetin «halka dönük» olma iddialarını değil, işverenlere doğru yalpaladı görüşünü güçlendirecektir.

CHP'den emekçi halk adına önemli ve köklü ekonomik kararlar beklemiyoruz. Ama işçi ve emekçi çıkarlarına böylesine karşı bir konuda işveren isteklerinin benimsenmesi kesinlikle mücadele edilmesi gereken bir tutumdur.

Hele soygun adı verilmesi daha doğru olan bu *borçların* affını, anlamı çok farklı olan siyasal affın yanısıra kotarmaya çalışmak, hiçbir işçinin, hiçbir emekçinin, hükümeti oylarıyla desteklemiş emekçi halkın hiçbir zaman affedemeyeceği bir hatadır. Bu hata en kısa yoldan ve mutlaka engellenmelidir.

Faşist provalara dikkat

Bektaş Akçadağ

- Alpaslan Turkeş'in çeşitli temaslarda bulunduğu ve CIA'nın onunla işbirliği yapmak istediği söylentileri Ankara basın kulislerinde dolaştı.
- Turkeş, Ankara'da yaptığı bir konuşmada komandolara «Büyük Türkiyeyi kurmak» üzere «savaşa hazır olmalarını» söyledi... Ve aynı konuşmaları çeşitli yerlerde tekrarladı. Turkeş komandoları «solcu iktidara karşı mücadeleye» «düşmana karşı, savaşa» çağırmış ve «Düşmanlarımıza karşı dövüşeceksiniz» demiştir.
- Istanbul'da Atatürk öğrenci yurdunu silâhlı ve sopalı bir komando grubu basarak, kavga çıkardı, ancak öğrencilerin bilinçli ve kararlı tutumlarıyla olay büyümeden komandolar surttan çıkarıldı.
- Turkeş'in, Istanbul'da yapacağı salon toplantısı, hoparlörlü arabalarla şehirlilere duyuruldu. Türkeş, bir kapalı salonda yaptığı toplantıda daha önceki savaş çağrısını tekrarladı.
- Aynı sayılı Devlet dergisi bu gidişin «iç savaş» getireceğinden sözetti...
- O günlerde CHP - MSP koalisyonu haşhaş ekim yasağını kaldırınca, bu karara Demirel ve Pozbeyli dahil, hiçkimse karşı çıkmadığı halde, A. Türkeş, verdiği bir beyanatla Amerika ile dostluğun şart ve esas olduğunu, bu dostluğun hiçbir şekilde bozulmaması gerektiğini döne döne tekrarladı.
- Tunceli'de aşırı sağcı bir grup Öğretmen okulunda hadise çıkardı, çatışmalar ve yaralanmalar oldu. Okul tatil edildi. Müdür ve yedi öğretmen hakkında kovuşturmaya geçildi.
- Aynı gün Erzurum'da komandolar CHP eğilimli gençlere saldırdılar. Kavga çıktı. Daha sonra Hürriyet gazetesi, kavganın nedeninin haşhaş ve Nato tartışması olduğunu, Nato ve Haşhaş konusunda Amerikanın tutumunu eleştiren gençlere karşı diğer grubun Amerikayı savunup, haşhaş ekimine karşı çıktıklarını bildirdi.
- CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç, partı ortak grubuna bir önerge vererek, bu olaylar hakkında genel görüşme açılmasını istedi. Genç faşist baskıların varlığından şikâyetle öğrenci yurtlarında ve okullardaki faşist unsurlarla tahrikçi ajanların tasfiye edilmelerini istedi.
- Ayrıca CHP gençlik kolları başkanı da «sonuru düzeninden yana olanların çeşitli oyunlar ve terörle devrimci gençliği yurt çapında sındırme mücadelesine başladığını, bu provaksyon ve tahriklere hertürlü faşızın tertibe karşı çıkacaklarını» belirtmiştir.
- Erzurum lisesinde meydana gelen olay iki gun sonra Gümüşhane lisesinde tekrarlandı ve sağcı öğrenciler, yurtsever gençlere hücum ederek kavgaya yol açtılar.

Faşist tedhiş saldırılarının son bir ay içinde gösterdiği artışı önemsemeden geçmek ve bu olayları «sol-sağ» çatışması olarak nitelemek sinsi bir sömürücü kurnazlığından başka birşey değildir.

Yaratılmak istenen faşist tedhiş hareketlerinin başlıca amacı şu noktalarda toplanmaktadır:

1 — Kısa vadede: Sosyalist ve yurtseverleri, gerçekleşme safhasına girmiş genel af kapsamı dısında bırakmak üzere, uygun zemin hazırlamak. Şiddet olaylarının faşist provokasyonlarda ranlanması, kamu oyunda «sağ-sol çatışması» biçımunde yansıtılacağından, devrimci ve ilericiler aleyhine hava estirerek, siyasal affı ilgenç bir Bizans oyunuyla engellemek provokasyonu...

2 — Uzun vadede: Özellikle Amerikan emperyalizminin yeryüzündeki militarist saldırganlığının bir uzantısı olarak, Türkiye'de kanlı bir dikta kurmak için «kamuoyu oluşturmak»... Özellikle 14 Ekim seçimlerinin sonuçlarından hiç de hoşnut kalmayan Amerikan emperyalist burjuvazisi, Türkiye gibi kendisi için önemli birkaleyet demokrasiye terketmemek için CIA aracılığıyla çeşitli tertipler içine girmiştir. Bu girişimler arasında bir faşist dikta kurarak, «finans kapital despotizminin» en koyu biçimiyle uygulamak üzere, kademe kademe sahneye konulmakta olan bir zulum planının ilk adımlarının belirtileri gözler onündedir.

Kendi emperyalist çıkarları açısından dünyada şimdilik sözde barışçı bir politika izleyerek, sırtlan dişlerini örtmeğe çalışan ve Türkiye'de de görünüşte demokratik sistem isteyen AET emperyalizminden farklı olarak, Amerikan emperyalist metropolü açık faşizmi, dilemekte ve bugün için kendisini masa olarak çeşitli kişileri angaje etme çabalarına girişmektedir. Amerikaya her bakımdan yüzde yüz bağımlı bir kanlı diktanın zeminini hazırlamak için tezgâhlanan çeşitli oyunların arasında, faşist terör saldırıları da yeralmaktadır böylece ülkemizde yeni bir atılım gösteren demokratik gelişim boğulmak istenmekte, halkımızın anti-emperyalist, demokratik ve sosyalist mücadelesinin bu yolla frenleneceği umud edilmektedir.

3 — Emperyalist - kapitalist despotizminin şiddetli biçimiyle halkımız üzerinde yeniden yoğunlaştırılma imkânının hazırlanacağı zamana kadar çeşerek sürede devrimci ve yurtsever gençliğe sürekli saldırılarda bulunularak onları emekçi kitlelerden tecrit edip, okul sınırları içine hapsetmek ve devrimci gençliğin halkçı mücadelesine engel olmak niyeti de sözkonusu hareketlerin amaçları arasında yer alıyor.

4 — Komando saldırılarının bir diğer amacı da, onların «kendi» ideolojik amaçlarını içeren soven tutumları yaygınlaştırmaktır.

Burada halkımızın demokratik ve bağımsızlıkçı özlemlerini dile getirmek görevi işçi sınıfı sosyalistlerine düşer. Bu konuda demokratik eğilimli görünen kabineyi uyarıyor ve faşist tedhise karşı tedbir almasını istiyoruz. Gazetelerde İçişleri Bakanının «gençlere» bu konuda nasihatlarda bulunduğu ya da Gençlik Bakanının «yumuşak sindirme politikasından» sözettiği yazıldı. Ama gelişen olaylar gösterdi ki, faşist saldırganlık «nush ve tekdir» ile uslanmayacaktır. Öğrenci ve gençliğe yapılan saldırıların amacı açıktır. Bunlar, demokrasi çabaları içindeki yeni hükümeti kısa zamanda yıpratıp, devirmek, emekçi halk hareketini ve demokrasiyi boğmak istiyorlar. CHP ağırlığındaki iktidarın savunmasız gençlere karşı girişilen bu kanunsuz hareketleri derhal önlemesi gerekiyor. Hiç bir yerde, faşızm güzelliklе yola gelmez. Haftalardır, ırkçı-faşist kanattan iç savaş çığlıkları yükselmektedir. Demokrasiye ve halka karşı girişilen bu açık düşmanlığa karşı seyirci mi kalınacaktır?

Gerici zorbalık planlarını boşa çıkarma çabalarında devrimci ve halkçı gençliğimize de büyük görevler düşüyor. Gençlik, herşeyden önce, 12 Mart'dan çok önce başlayarak, sistemlice geliştirilen eski plânın nassl uygulanmış olduğunu akıldan çıkarmamalıdırlar. Sömürgen ve zalim eller tarafından beslenen komandolar, uzun yıllar açık açık, kamplarda askeri eğitimden geçirildikten sonra, üniversite öğrencilerinin üzerine saldırtılmış, pek çok devrimci genç onlar aracılığıyla öldürtülmüştü...

Gençlik olayları yakın geçmişte böyle böyle şiddete itilmiş ve bu şekilde hem gençler emekçi yaygınlardan uzak düşürülmüş, hem de şiddet olayları burjuva basınında sayfa sayfa abartılarak faşizm için bahane hazırlanmıştı.

Oynanan oyun aynıdır. Sömürücü zorbalığının her zamanki alçaklığının bir devamıdır. Genç ler komando saldırılarına karşı kendilerini savunmak zorunda kalırlarsa, «anarşi başladı» yaygarası yeniden ortalığı kaplayacak, komandolara mukabele edilmezse ve meşru müdafaa yapılmazsa, bu kez bir avuç faşist azınlık gençlik üzerinde zorbalık uygulamakta pervazsızlaşacaktır.

Öğrenci gençliğin bu ikili tehlikeyi çok iyi görüp, dikkatli davranması ve komandoların provokasyon çabalarını sonuçsuz bırakması gerekir.

Şu halde şimdilik Amerikan patentli olduğu anlaşılan, içeride kadro ve destek arayan faşist darbe hazırlıklarının bu belirtilerini topluca görmemiz zorunlu. Ama bu belirtileri, ne abartıp «faşizm geliyor» umacası haline dönüştüreceğiz, ne de önemsemezlik edeceğiz. Ve demokrasinin güçlenip, köklemesi, anti demokratik sınırlarını ve hücumların geriletilmesinin biricik yolunun halk kitlelerini bilinçlendirip, örgütlemek ve devrimci halk hareketini hızlandırmak olduğunu bileceğiz. Demokrasinin gerçek sahibi kitlelerdir

Sorumluluk

oya baydar

Yayın faaliyeti dün olduğu gibi bugün de demokrasi ve sosyalizm için mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. İlerici demokratik güçler ve sosyalistler, en ağır şartlar, faşizmin en koyu diktası, en büyük baskılar altında bile seslerini duyururlar. İşçi sınıfına ve onun ekonomik ideolojik, siyasal mücadelesinin en güç şartlar altında bile sürdürülmesi gereğine olan sarsılmaz inançları, işçi sınıfı sosyalistlerini her alanda olduğu gibi yayın alanında da sürekli bir eyleme ve çalışmaya iter.

Ama, yine her alanda ve her konuda olduğu gibi yayın konusunda da sosyalistler, içinde yaşanılan dönemin somut şartlarını hesaba katmak, doğru değerlendirmek ve yayın politikalarını bu somut şartlara göre saptamak zorundadırlar. Bu yapılmadığı zaman, en iyi niyetli yayınlar bile «sorumsuz yayın» ve hatta giderek «provokasyon» olmaktan kurtulamaz.

Güç bir dönemdeyiz. «Olağanüstü» diye adlandırılan dönem gerçek anlamda «olağanlaşmış» değil. CHP—MSP Hükümeti gerçek iktidar değil. Ekonomik ve siyasal karar mekanizmaları çok büyük ölçüde burjuvazinin en güçlü kesiminin yani tekelci sermayenin elinde. Büyük tekelci sermaye ile en gerici en sömürücü ortaklarının dikta hevesleri sürüyor.

Öte yandan, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkımızın devrimci birikimi güçleniyor. Uyanış ve sınıfsal bilinçlenme hızlanıyor. Geçirdiğimiz üç yıllık dönemin derslerinden yararlanan demokratik güçler ve sosyalist kadrolar daha da bilenmiş ve kararlılık kazanmış durumdalar. Böyle bir dönemde, işçi sınıfının bilimsin yol göstericiliğinde ve işçi sınıfı öncülüğünde toparlanmak acil görev haline geliyor. Bu toparlanmanın yollarından biri de sorumlu bir yayın faaliyetinden geçiyor.

Nedir sorumlu yayın faaliyeti?.. Geçtiğimiz anti-demokratik dönemde bütün demokratik güçlerin birliğinden geçen, demokratik mücadeleyi önplana geçiren çizgiydi bu. İçinde bulunduğumuz yeni dönemde ise, demokratik güçler dayanışmasını asla ihmal etmeyen ama işçi sınıfı çizgisini titizlikle önplana çıkaran bir faaliyet olacak. Çeşitli yayınlar çıkmaya başladı; daha yenileri de eklenecek.

Burada sorumsuz yayınlar sorunu önem kazanıyor. Sözümüz işçi sınıfı çizgisini ve öncülüğünü hiçbir zaman kabul etmemiş olanlara değil. Onlar zaten kendilerini işçi sınıfı sosyalizminden sorumlu duymazlar. Ama işçi sınıfı adına yola çıkıp da bu dönemin en önemli sorunu olan «toparlanma ve birlik sağlama»yı engelleyici, dar tekkeci, küçük dükkâncı, parsa toplamaya yönelik, sosyalizmin şu veya bu çizgisinin patentini elinde bulundurduğu iddialı girişimlere de rastlanıyor ve atıl bundan böyle rastanacak. Öte yandan provokasyonlara kadar varan keskinlik hastalığı, işçi sınıfının sorumluluğunu bir an dahi duymayanların eski sağlıksızlığı olarak yeniden yaygınlaşıyor, bir toparlanma gerçekleşmese daha da yaygınlaşacak. En keskin söz ve kavramların, en keskin saldırıların, işçi sınıfına ve onun evrensel haklılığına dayanmadıkça küçük burjuva gevezeliğinden ibaret olduğu ve bu gevezeliğin en aşırısını yapmış olanların nerelere kadar varabildikleri unutulup, sorumsuzluk tohumları ekilmeye çalışılıyor, çalışılacak. Bu arada, işçi sınıfı sosyalizmiyle ne geçmişte ne de bugün uzaktan yakından ilişkisi olmadığı halde «dışardan gazel okuma» hevesinde olanlara da rastlanıyor. İyi ve ucuz bir ticaret yolu olduğundan ilerde daha sık da rastlanacak. Işın ticaretini yapanlar, geçmiş dönemin devrimci ocaklarını sömürenler başgösteriyor, gösterecek.

İşte bütün bu türden yayınlar, bu dönemde sorumsuz ve daha da ötesi sosyalist toparlanmayı bölmeye, güçleri dağıtıp suni kamplaşmalarda kemikleştirmeye yönelen hem de sermayenin körüklediği provokasyonlara alet olabilecek yayınlardır.

İşçi sınıfı çizgisini sekterliğe düşmeden, bölücülük yapmadan, keskinlik hastalığına tutulmadan, maceracılığa prim tanımadan, dönemin koşullarını iyi değerlendirerek sürdüren irili ufaklı tüm yayınları sonuna kadar desteklemek görevimizdir. Demokrasi ve sosyalizm yolundaki bütün işçi sınıfı sosyalistleri seslerini her dönem, her şartta ama dönemi ve şartları iyi değerlendirerek, sermayeye koz vermeden sermayeyi yıpratmak ve kitleleri bilinçlendirmek için duyurmak zorundadırlar.

Emperyalistler tepişiyor

Dünya emperyalist kamp için deki çıkar çatışmalarının gittikçe keskinleştiği bir evrim yaşıyoruz. Son yıllarda emperyalist merkezler arasında baş gösteren mücadele, son Orta Doğu savaşından sonra iyice kızışmıştı.

Geçtiğimiz haftalarda bu sür tüşmeler diplomatik nezaket kurallarını aşıp, tüm dünya kamuoyu önünde açık bir söz düellosu haline dönüştü.

ABD Dışişleri bakanı Kissinger'in Paris ziyaretinde takındığı tavra sinirlenen Fransız Dış Bakanı Jobert, Amerikanın Avrupada istenmediğini söyleyince kıyamet koptu. Nixon sert bir dille Avrupalı devlet adamlarını uyardı.

Metropollerin çıkar çatışmalarının artmasından kaynaklanan ve siyasi ve askeri alanda çeşitli yeni yansımalar gösterecek olan bu olay üzerinde gelecek sayılarımızda daha etraflı duracağız.

niçin sosyalist parti

✽ Gerek sosyalist hareket, gerekse bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi özellikle yirminci yüzyılda somut zaferler kazanarak, emperyalizmi geriletmiş, onun kendi içindeki tabii çelişkilerinin derinleşmesine yol açmıştır

✽ İşte halkın öncü gücü olan işçi sınıfının siyasal mücadelesinin her türlü halk hareketine damgasını vurabilmesi, kendiliğinden hareket önleyip, onların getirebileceği sakıncaları bertaraf edebilmesi için, siyasal örgütleme, bir başka deyimle, Sosyalist Parti günümüzün en öncül zorunluluğudur.

✽ Günümüzün doğru eylemi ise, demokratik mücadele içinde, özellikle ve öncelikle işçi sınıfının örgütlenmesi, yani sosyalizmin işçi sınıfına maledilmesidir. Sosyalist öğreti aydınlarının tekelinde kaldıkça ve «sosyalist hareket» ile «işçi sınıfı hareketi» birbirinden kopuk geliştikçe demokrasiyi daha pek çok tehlikeler bekleyecek ve emekçi halk hareketi daha uzun bir süre kendiliğinden gelişimler içinde bocalayacaktır.

Sosyalizmin başarısı

Sosyalist öğretinin bilimsel bir şekilde sistemleşip olgunlaşmasından bu yana en az yüz yıl geçmiş bulunuyor. Objektif, maddi bir zeminden doğarak biçimlenen sosyalist teori, bu zaman zarfında işçi sınıfı önde olmak üzere sömürülen emekçi kitlelerin kılavuzu haline gelerek, onların sömürüye ve zulme karşı, demokrasi ve sosyal gelişim için verdikleri mücadeleleri etkiledi ve dünya ölçüsünde başarılar kaydetti.

Gerek sosyalist hareket, gerekse bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi özellikle yirminci yüzyılda somut zaferler kazanarak, emperyalizmi geriletmiş, onun kendi içindeki tabii çelişkilerinin derinleşmesine yol açmıştır. Derinleşen bu çelişkiler hakim sömürücü güçleri zayıflatırken, emekçi halkların mücadelesi daha da güçlenerek yeni boyutlara ulaşmıştır.

Böylece uluslararası kapitalizmin dünyadaki emekçi kitleler üzerindeki egemenliği gittikçe zayıflarken, kapitalizmin yüzeysel olarak geçiştirilmiş bulunan buhranı tekrar derinleşmeğe ve doğal olarak açığa çıkmağa başlamıştır.

Yine emperyalist kampın içine düştüğü keşmekeş, kapitalizmin sistem olarak geçirdiği sarsıntılar şeklinde kaydedilmeli, uluslararası sömürüye dayanan «tüketim toplumu» balonunun patlamağa yüz tuttuğu iyice anlaşılmalıdır. Çok geriye gitmeğe gerek yok, son yıllarda dolar - mark ve yen arasında gittikçe yüzeye vuran çekişmenin, son beş ay içinde nerelere vardığını, petrol olayının kapitalist dünyada açtığı yarayı, İngiliz işçi sınıfının, İngiliz oligarşisini nasıl da güç duruma soktuğunu, Alman ekonomisinin sarsıntı geçirdiğini, genel olarak AET'nin bunalıma düştüğünü, ABD metropolünün de pek iç açıcı durumda olmadığını objektif tespitler olarak görmek zorundayız.

Tekrar altını çizelim, bu durum emekçi dünya halklarının verdikleri bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir sonucudur. Ve hiç şüphe yoktur ki, sürekli barış ve demokrasi, gerçek sosyal refah ve mutluluk için yapılan bu mücadelenin başını sosyalizmin asıl sahibi işçi sınıfı çekmektedir.

Ülkemizdeki devrimci birikim

Türkiye'miz de dünyadaki bu hızlı gelişim ve oluşumun dışında değil. Ülkemizde sınıflararası dinamik ve işçi sınıfının hareketlenmesi, anti emperyalist - demokratik ve sosyalist mücadele özellikle 1960 sonrasında yeni yansımalara sahne oldu. Merkezi yapısını pekiştirerek güçlenen dışa bağımlı sermayenin ve onun kapitalizm öncesinden kalma ortaklarının karşısında, *işçi sınıfı* ekonomik, demokratik ve siyasal hareketlenmenin odağını meydana getirdi. Sosyalist aşitasyon ve propaganda ne genel çizgileriyle de olsa emekçi kitlelere yayılma olanağı buldu. İşçi sınıfının yanısıra, toplumun diğer emekçi kitleleri ve ilerici aydınları, öğrencileri aynı hareketlenme içinde yerlerini aldılar. 1971'e kadar süren 10 yıllık dönem Türkiye'nin sosyal mücadele dinamiğinde çok önemli bir devredir. Hem sosyalist düşüncenin genel hatlarıyla aydınlar ve emekçiler arasında yaygınlaşması, hem emekçilerin ekonomik örgütlenmeler içine girmesi ve hem de on yıllık bir siyasal emekçi mücadelesinin yer alması, çeşitli anti-demokratik engellerin geriletilmesi bakımından pek çok devrimci kadronun yetişmesi, ve sosyalizmin dar aile çevrelerinden kapalı odalardan çıkarak, halk kitlelerine açılması demokrasi - bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesinin güçlenmesi açısından 1961 - 1971 dönemi tüm özellikleriyle görmemiz gereken ciddi bir sosyal mücadele aşamasıdır.

Ne var ki, incelenmesi bu yazının sınırları dışında kalan nedenlerden ötürü, sözkonusu devrimci birikim yeterince örgütlenemedi; emekçi halk hareketine kendiliğindenlik büyük ölçüde hakim oldu; çocukluk hastalığı diyebileceğimiz etkenlerle çeşitli sapmalar ve yanlış eğilimler aldı yürüdü; hareketin bütünselliği zayıfladı, örgütlenme düzeyi geliştirilemediği gibi yetişmiş kadrolar da bölük pörçük bir şekilde ayrı çevrelere dağıldı. Böylece 1971 yılına gelindi...

1971'den sonra girilen açık anti-demokratik dönem, işçi sınıfını ve demokratik emekçi halk gelişimini ezmeği hedef alan, sosyalist ve demokratik düşünceyi susturmayı ve *«finansa kapitalin en gerici diktasını»* kalıcı bir biçimde yerleştirmeği amaçlayan girişimlere sahne oldu. Özetle hakim sınıflar Türkiye'deki her türlü — ekonomik, siyasal— emekçi gelişimini durdurmak, her türlü ilerici düşünceyi susturmak için şiddetli bir saldırıya geçtiler. TİP kapatıldı, öğrencilerin ve memurların, teknik elemanların, öğretmenlerin demokratik veya ekonomik örgütlenme hakları ellerinden alındı. Sarı olmayan işçi sendikaları büyük baskılara uğratıldı. Despot bir sermaye diktasını kalıcı kılacak pek çok tedbirler alındı. Hiç şüphe yok ki, bu anti-demokratik gelişimlerin tümünün ana mihrakı tekelci sermaye idi.

Fakat bunca anti-demokratik saldırılar ve uygulamalar, emekçi halk hareketinin demokratik gelişimini engellemeğe yetmedi.

Aradan geçen sürede toplumun en hareketli ve en dinamik kesiminin işçi sınıfı olduğu herkesçe bir kez daha görülmüştür. Grev yasaklarına ve yaygın lokavt uygulamalarına rağmen, işçi sınıfının ekonomik mücadelesi durdurulamadığı gibi, sömürücü güçlerin denetimindeki Türk - İş merkez kliğinin otoritesi zayıflamış, ve sosyal demokratlar bu Konfederasyon içinde güçlenmişlerdir. 1973 yaz aylarında ekonomik mücadelenin hızla tırmandığını ve Bursa'daki otomobil işçilerini de içine aldığını gördük. Diğer yandan, DİSK'e bağlı işçilerin ekonomik mücadelesi sindirilememiş, tersine daha büyük birikimleri getirmiştir.

İşçi sınıfımızdaki birikim, doğal olarak, halkımızın en güçlü dinamiğini meydana getiriyor. Fakat bu birikim ve hareketlenme eğilimi ne kadar sevindirici ise, işçi hareketinin kendiliğinden niteliğinden kurtarılması da o kadar gereklidir. İşçi ve genel olarak emekçi hareketlerinin kendiliğinden niteliğine son vermenin biricik yolu ise işçi sınıfının siyasal, demokratik mücadelesidir. Bu siyasi mücadelenin başarılı ve etkili olabilmesi, tüm ekonomik, demokratik ve siyasal emekçi hareketlerini kucaklayabilmesi için de, *işçi sınıfının merkezi siyasi otoritesi*, yani *işçi sınıfı partisi* zorunludur. İşte halkın öncü gücü olan işçi sınıfının siyasal mücadelesinin her türlü halk hareketine damgasını vurabilmesi, kendiliğinden hareketleri önleyip, onların getirebileceği sakıncaları bertaraf edebilmesi için, siyasal örgütlenme, bir başka deyimle, *Sosyalist Parti*, günümüzün en öncül zorunluluğudur.

İşçilerin ve tüm emekçilerin siyasal örgütlenmesine aldırmayan veya bu en önemli görevi erteleyen, siyasal mücadeleyi ekonomik mücadelenin gölgesinde tutan her eğilimin kesinlikle zararlı olduğunu bileceğiz. Dünya sosyalizm tarihi bu gibi eğilimlerin devrimci pratik tarafından yerden yere vurularak, ihanet çıkmazına kadar sürüklendiklerini gösteren sayısız örneklerle doludur. Bu nedenle, siyasal örgütlenmenin can alıcı önemini vurgulamak, tüm samimi işçi sınıfı sosyalistleri için en bilinen gerçekleri tekrarlamak bile olsa, hâlâ da büyük önemini yitirmemiş durumda görünüyor...

Sosyalist parti ne yapacak?

Gerçekte, bu soruyu sormak bile gereksiz. Ama sosyalist parti kurulmasını bir «sapma» veya «sol gevezelik» olarak niteleyen, ya da çeşitli kaygılarla bu en önemli görevimizi aşkıya almağa çalışan kaypak ya da mütereddit eğilimlerin kol gezdiği ortamda; sosyalist emekçileri, aydınları, sempatizanları bu zararlı eğilimlerin etkisinden korumak ve yaratılmasına çalışılan bulanıklığı gidermek için bu soruya cevap vermemiz zorunlu.

İşçi sınıfının örgütlenmesi

Sosyalist partinin başlıca görevi tüm dağınık emekçi hareketlerini ve sosyalist aydın çabalarını işçi sınıfının politik bayrağı altında derleyip toplamak ve onun demokratik siyasal disiplinini, yani merkezi otoritesini sağlamak olacaktır. Yani sosyalist parti yurdumuzdaki tüm emekçi halk gelişiminin odak noktası ve öncü örgütü olma mücadelesi verecektir. Sosyalist Parti bu kadar dağınık bir hareketi toparlama işini şüphesiz ki kısa zamanda başaramaz. Ama, geçmişteki deneylerden alınan derslerle zararlı eğilimlerin üzerine kuşkusuzca giderek, mümkün olduğu kadar hatalardan arınarak, bilimsel kılavuzu ve ülkenin somut gerçeklerini bir an olsun gözden uzak tutmayarak, demokratik merkeziyetçilik, eleştiri - özleştiri - ilkesi işleyişlerini kendi bünyesinde etkiyle uygulayarak bu güç görevin üstesinden gelecektir.

Sosyalist Partinin, diğer sahte sosyalist eğilimleri ve çıkışları ya da sol sapmaları, lâf ebeliklerini, işçi sınıfına zarar getirmeyecek şekilde etkisiz kılması ve devrimci kadroları toparlayarak, ülkemizdeki devrimci - ilerici akım içinde işçi sınıfı sosyalizmini egemen duruma getirmesi için her şeyden önce bilimsel öğretiye ve toplumumuzun isabetli tahliline, bir başka deyimle, doğru ideoloji birliğine ihtiyaç vardır. Doğru pratik ancak doğru ideolojiden çıkar.

Sosyalist Parti ikinci olarak, tüm iyi niyetli işçi sınıfı sosyalistleri için toparlayıcı ve birleştirici, olabildiği, eylem içinde sun'î ayrılıkları gidererek daha güçlü bir yapıya ulaşma yolunda gayret gösterdiği sürece başarı grafiğini yükseltecektir.

Gündümüzün doğru eylemi ise, demokratik mücadele içinde, özellikle ve öncelikle işçi sınıfının örgütlenmesi, yani sosyalizmin işçi sınıfına maledilmesidir. Sosyalist öğreti aydınlarının tekelinde kaldıkça ve «sosyalist hareket» ile «işçi sınıfı hareketi» birbirinden kopuk geliştikçe demokrasiyi daha pek çok tehlikeler bekleyecek ve emekçi halk hareketi daha uzun bir süre kendiliğinden gelişimler içinde bocalayacaktır. Sosyalist aydınların günümüzdeki başlıca görevi işçi sınıfına bilinç taşımaktır. Bu bilinçlendirme görevi, şüphesiz ki sendikalarda olur, yayın organlarında olur, ama herşeyden önemlisi sosyalist parti denetimi ve disiplini ile olur.

Tekrar belirtirsek, Sosyalist Partinin gündümüzdeki en önemli görevi, işçi sınıfını bilinçlendirip örütlemek olacaktır. İşçi sınıfı bilinçlendikçe örgütlenecek, örgütlendikçe bilinçlenecek nicelik ve nitelik bakımından daha geniş ve ileri örgütlenme düzeyine ulaşacaktır. İşçi sınıfının bilinçlenerek, örgütlenerek güçlenmesi, onun üçlü hareketinin, merkezi siyasal disiplin altında yürütülmesini sağlayacak ve ülkenin siyasal hayatında somut bir güç haline gelen işçi sınıfı ancak bu şekilde yoksul ve küçük köylülüğe, ilerici şehir küçük burjuvazisine güven vererek tüm emekçi halk hareketinin öncülüğüne sahip olacaktır. Yine hiç unutmayalım ki, sosyalist mücadele ancak işçi sınıfının öncülüğünde geliştirilecek, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde güçlenip kitlelere kök salacak ve yaygınlaşacaktır. Sosyalist mücadeleyi, demokratik mücadeleden ayrı tutmak imkânsızdır. Özellikle günümüzün özel şartlarında demokratik mücadelenin önemi ve başarısı, örgütlenmenin yanısıra sosyalizmin yolunu açacak başlıca zorunluluktur.

Sosyalist Parti programı ve müttefik kesimler

Sosyalist Parti, özellikle ve öncelikle işçi sınıfını demokratik süreç içinde örgütlemekten başka, kendi programını ve görüşlerini diğer emekçi katlara ısrarla ve yılmadan yayacaktır. Çünkü Sosyalist Partinin asgari programı, çıkarları işçi sınıfıyla ortak olan kesimlerin ekonomik ve demokratik taleplerini de içerir. Sosyalist Parti sosyal ve siyasal gerçekleri halka açıklayacak, kendi programının ışığında emekçi kitlelere yol gösterecek, kendi ideolojisiyle ve programıyla egemen sınıflara karşı ideolojik, siyasal ve ekonomik mücadelede ve muhalefette bulunacaktır.

Sosyalist Partinin program açıklamasının, devrimci eleştirisinin ve tüm aşitasyon - propoganda çalışmalarının etki alanına başta işçi sınıfı olmak üzere kır ve şehir küçük burjuvazisi girer. Yoksun köylülüğün örgütlenip bilinçlendirilmesi; diğer kırsal emekçi kesimlerin ekonomik taleplerini gerçekçi olarak ancak Sosyalist Parti programında bulmaları; ilerici şehir küçük burjuva kesimlerinin ekonomik - demokratik hareketlerini demokratik işçi sınıfı mücadelesiyle birleştirmeleri için Sosyalist Parti'nin varlığı zorunludur.

Özetle, Sosyalist Partinin en önemli görevleri işçilerin yarı - proleterlerin, köy emekçilerinin örgütlenmesi ve sosyalist demokratik mücadeleye kazanılması, teknokrat ve bürokratların diğer ilerici şehir küçük burjuva zümrelerin yine işçi sınıf öncülüğünde demokratik cephede yerlerini almalarının sağlanmasıdır.

Öğrenci gençlik

Sosyalist Partinin üzerine titizlikle eğileceği diğer sorunlardan biri de gençlik sorunudur. Küçük burjuvazinin üretim süreci dışında kalan bu zümresi sosyalist hareket için önemli bir demokratik güçtür. İşçi sınıfı, kendi siyasal eylemi içinde demokratik gençlik hareketlerini göz önüne almak zorundadır. Küçük burjuvazinin bu dinamik kesimi, Sosyalist Partinin siyasi otoritesinden hareket ettiği sürece toplumda gerçekten de değerli görevler yerine getirebilmektedir. Gerek dünyadaki, gerekse ülkemizdeki pratik dersler, öğrenci gençliğin bu önemli potansiyelinin sosyalist mücadele tarafından çok dikkatle değerlendirilmesi gerektiğini göstermiştir. Öğrenci gençlik, yığın olarak önemli demokratik bir güçtür. Bu güç ancak Sosyalist Partinin öncülüğü altında toplumdaki demokratik yerini alabilmektedir. Bu öncülüğün disiplini ve inandırıcı gücü yanlış eğilimleri ödüleyecek biricik otoritedir.

Sosyalist Parti gençlik içinde bir işçi sınıfı geleneği ve işçi sınıfı tavrı yaratmak zorundadır. Çeşitli gençlik kesimlerini yanlışlıklardan korumanın yolu budur. Gerçi Sosyalist Partinin güçlü olması durumunda bile bazı gençlik grupları hatalı tutumda bulunabilecekler-dir, ama gençlik arasında güçlü bir işçi sınıfı sosyalizmi çizgisi yaratmak işçi sınıfının gücüyle artacak bir paralellik taşır. Gençliğe kulak tıkayan bir tutum sadece geniş ve atılgan, yurtsever - ilerici bir kitleyi işçi sınıfı gelişimine yandaşlıktan uzak tutmakla kalmaz, onu tümden zararlı çizgilere terketmenin sorumluluğunu da taşır. Gençliğin demokratik örgütlenmesine kılavuzluk etmek, onun demokratik gelişimini yönetmek Sosyalist Partinin görevleri arasındadır. Ayrıca, gençlik içinden yetişecek mültanların çeşitli demokratik örgütlenme kademelerinden geçirilerek, ve işçi sınıfı sosyalisti olarak yetiştirilerek, Sosyalist Partiye ve dolayısıyla işçi sınıfı ve emekçi halk çalışmalarına aktarılması, yeni kadrolar kazanmak bakımından çok önemlidir. Sosyalist Partinin görevi gençliği «tukaka» eden tutuma girmek değil, onu hem kitle olarak değerlendirmek, hem de içinden çıkacak işçi sınıfı militanı adaylarını yetiştirmektir. Ayrıca işçi örgütlenmesi güçlendikçe, partiye bağlı gençlik örgütlenmelerinin yönetim organlarında, işçi gençliğin ağırlığını artırmak daha sağlıklı ve sosyalistçe bir gençlik örgütlenmesini kolaylaştıracaktır.

Özetle, Sosyalist Parti, gençliği reddeden ya da küçümseyen eğilime karşı olduğu kadar, onu «öncü mesele» gösteren tavıra karşı da mücadele etmelidir. Ve Sosyalist Parti bu mücadelenin tek etkili yoludur.

Sosyalizm ile sosyal demokrasinin farkı

Sosyalist Partinin gündümüzdeki kaçınılmaz görevlerinden biri de sosyalizm ile sosyal demokrasi arasındaki farkı işçi sınıfına ve diğer emekçi kitlelere göstermektir. Bu farkın işaret edilmesi örgütlenme ve propoganda çalışmalarının en önemli noktalarından biridir. Bugün çoğunluk işçiler dahil olmak üzere, pek çok emekçi umudunu sosyal demokratlara bağlamıştır. Emek - sermaye çelişkisini yumuşatarak uzlaştırmaktan ibaret olan, tüm sömürüye karşı değil, tekelci sermayenin aşırı sömürmesine karşı çıkan sosyal demokrasi ile sömürünün her türlüsünü kaldırmağı amaçlayan sosyalizm arasındaki fark a) bilimsel ve tarihsel doğrular belirtilerek, b) Sosyalist Partinin program açıklamaları yapılarak gösterilebilir.

Yeri gelişmişken belirtilelim ki, şimdiki sosyal demokrat ağırlıklı iktidar programı ile Sosyalist Parti programı arasındaki farkı ve bilimsel alanda sosyal demokrasi ile sosyalizm arasındaki uçurumu belirtmek, zorunludur ama bu mevcut demokrat hükümeti yıkmak anlamına alınmamalıdır. Tam tersine, Sosyalist Parti çeşitli sömürü mihraklarından gelecek kışkırtmaları önleyecek ve tutarlı, akıllı sosyalist çizgiyi devrimci saflarda egemen kılacaktır; yani provokasyonları engelleyerek, şimdiki demokratik iktidarın yıkılmasını ve gerici egemen güçlerin ekmeğine yağ sürülmesini değil, daha da demokratlaşmasını sağlayacak tek sosyalist güç, Sosyalist Partinin kendisidir. Aksi halde, devrimci - ilerici hareketler çeşitli kendiliğinden gelme özellikler ve serüvenler, sapmalar içinde, faşist sömürü mihraklarının yeni tertiplerine kurban gitme tehlikesiyle karşılaşacaktır. Sosyalist Partinin siyasi otoritesi, kimi korkak aydının sandığı gibi, demokratik cepheyi bölüp, anti - demokratik güçleri harekete geçirmeye yaramayacak, tam tersine onların harekete geçirilmesi için gerekli bahaneleri ortadan kaldırarak, demokratik cepheyi ve demokrasiyi güçlendirecektir.

Sapmalarla mücadele

Muhtemeldir ki, önümüzdeki dönemde sosyalizmin patentini taşıdığını sanan bazı mihraklar sosyalizm adına, işçi sınıfı adına yeni dükkânlar açacaklardır. 12 Mart öncesinin dergicilik-tekkecilik tavrının geri gelmesi, kavram kargaşasının yeniden ortalığı kaplaması, sahte sosyalistlerin veya sahte ışıkların maakelerinin çabuk düşürülmesi için Sosyalist Parti kaçınılmaz bir zorunluluktur. Gerçi, 1971 öncesi kargaşasının ve kaos davası haline getirilmiş bölünmelerinin tamamının ortadan kalkacağını bekleyemeyiz. Hatta kurulacak bir Sosyalist Parti içinde biribirine yakın, ama yine de farklı eğilimlerin bulunabileceğini bile gözönüne almalıyız. Ama sosyalist hareketin disiplinini, parti içinden başlayarak ve pratik süreçte kollektif ruhu, ideolojik birliği düşünce davranış birliktelliğini demokratik-merkeziyetçiliği güçlendirecek çabalar, ancak zamanla daha ileri semerelerini verebilecektir. Yani sosyalist kadrolar arasında birlik ve beraberliğin, kollektif çalışma disiplininin ve gelişkin kardeşliğin yaratılmasının ve deolojik kargaşaya, anlamsız bir kör düğüğüne son vermenin yolu da yine Sosyalist Partiden geçer.

Sosyalist partiye giden yol

Geçmişteki mücadele içinde hepimizin çeşitli yanlışları oldu. Sosyalist Partiye giden yolda, önce, geçmişin sağlıklı ve gerçekçi bir irdelemesini yapmak, eleştiri ve özeleştirisini getirmek zorunludur. Özeleştiri yapmak yiğitliğini gösteremeyen, veya özeleştirisini lafta yaparak işi geçiştiren, veya eski hatalarında ısrar eden tutumlar Sosyalt Partinin kurulmasında sağlıksız güçlüklerdir.

Yine sosyalist mücadeleyi kendi ihtiraslarına alet edinmiş ve kariyeristlikleri her yeni adımlarıyla bir kez daha açığa çıkmış kişiler ve çizgiler, zaten işçi sınıfının gelişimi dışındadır.

Tekrar tekrar belirtmek gerekir ki, Sosyalist Parti geçmişteki dağınıklığı ve kısır çalışmaları önleyecek şekilde birleştirici ve toparlayıcı olmalıdır. Kadrolar arasında ileri birlik ve beraberliğin, disiplinin, pratik içinde ve parti'de gelişip güçleneceğini düşünürsek, kuruluş safhasında geçmişin örgütsüzlük kargaşasının ve mesnetsiz bölümlerin izlerini silecek bir tutum izlenilmesi zorunludur. Fakat öte yandan bilmeliyiz ki, toparlayıcı ve birleştirici olmak ilkesiz olmak değildir. Birlik ancak parti disiplini altında ve doğru ilkeler, görüşler üzerine inşa edilebilir. İlkesiz veya yanlış ilkeler, çürük esaslar üzerine kurulan birlikler geçicidir, Yararlı değil, zararlıdır.

Partinin toplayıcı niteliğini bön bir iyi niyetle ele almamalıyız. Bugün Türkiye'de öyle çizgiler vardır ki sözde ne denli işçi sınıfından bahsederlerse bahsetsinler, koydukları «çözüm» yolları, savundukları görüşler, yaptıkları eylemler işçi sınıfını inkar eder, ona zarar verir.

Partileşme çabalarında bu gibi çizgilere karşı kesinkes ideolojik mücadele verilecektir. Çünkü yanlış tutumlar ve görüşler içinde olan bu sol eğilimlerin işçi sınıfı hareketine ve partileşmeye, partinin sağlıklı kurulup güçlenmesine zarar vermeğe çalışacakları, kafa bulandırıp, hedef şaşırtacakları, bilerek bilmeyerek provokasyon yapacakları açıktır.

Sosyalist Parti için hesaba katılmayacak eğilimlerin başında sol ve sağ «burjuva solcuları» ile, küçük burjuva devrimcileri gelir.

Halkımız tarafından yıllarca önce sosyal pratik dışında bırakıldığı halde, 14 Ekim öncesinde yeniden canlanmağa çalışarak, sosyalist olmayan bir partinin liste başında «parlamento şanını» deneyip, sonra da kadro boşluğundan «bilistifade» bir oldubitti partisi kuracağını açıklayan burjuva sosyalistleri, seçimlerde birkez daha hüsrana uğratılmalarına rağmen verdikleri zararlarla yetinmeyerek yeni provokasyon ve jurnal partileri kurmağa hazırlandıklarından ötürü işçi sınıfının bağımsız gelişimi için kesinlikle zararlı öğelerdir. Sosyalizm kılıfı altındaki burjuva sosyalizminin baş temsilcisi, nasıl sosyalist olmayan bir partinin liste başında parlamento merdivenleri için hazırlık yaptıysa, bugün de sosyalist olmayan bir derginin, orta sayfalarına yerleşerek parti hazırlıkları yaptığı, sosyalizm tekelciliğinden bir türlü vazgeçemediği için sosyalist mücadelede her geçen gün biraz daha yanlışlar batağına gömülmektedir.

Öte yandan, lafta hızlı «proleter devrimci» kesilip, özünde köylü kuyrukçuluğu gibi ciddi bir sağ sapmayı, —en hafif deyimiyle— ülkel bir «burjuva popülizminin» temsili eden, birtakım basmakalıp lafları papağan gibi tekerleyerek Türkiye halkını yanlış hedeflere yöneltmeğe çalışan, Türkiyenin şartlarını kendi «evrensel (!) reçetelerine» uydurmağa uğraşarak ülkemizin gerçeklerini tahrif eden bir çizgiyi anmadan geçemeyiz. Geçmişteki kariyer köşe kapmacasında bir «mezhebi» seçerek, sol yelpazede kendilerine bir köşecik ayıran, lafta keskinlik yaparak fiyakalı sözleri peşpeşe sıralarken, «proletarya'ya» sözde tapınıp, özde söven, «köylülüğün büyük devrimci misyonundan», «toprak devriminden» sözeden, sosyalizmin bilimini katledip, disiplini ve sosyalist düşünce - davranışı «putperestlik», «tarikatçılık» haline getiren, geçmişteki ve günümüzdeki başlıca «misyonları» provokasyon yapmak olan bir başka sol eğilim de işçi sınıfına zarar vermeğe çalışacaktır. *Evrensel olarak* bölücülüğü sürdüren bu sapkın eğilime karşı proletarya sosyalistlerinin mücadele etmeleri gerekecektir.

Üçüncü olarak, küçük burjuva devrimciliğinin bazı yöntemlerini kullanarak tedhiş yoluyla soyut bir devrim için didinen ve yanlışlığı son yıllarda, dünya ve Türkiye'de acı örnekleriyle bir kez daha kanıtlanan sol sapma (gosist) çizginin yeni hasarlar verebilecek biçimde köklenmesine, birtakım yiğit ve fedakâr öğelerin daha, bu yolda heder olmamasına çalışmak da Sosyalist Parti'nin görevleri arasındadır.

Küçük burjuva devrimciliğinin bir başka türü de işçi sınıfının tarihsel misyonunu ve sübjektif-objektif önemini görmeyip, ya da önemsemeyip bürokratik atılımlarla «devrim» sorununu çözmeği amaçlayan çizgidir. Bu eğilimler zaten Sosyalist Parti kavramını ciddiye almadıkları ve halkın bilinçlenip örgütlenmesini önemsemeyerek, kitleden tecrit olmuş tasarılarda bulundukları için, işçi sınıfı çizgisinin dışındadırlar. Böyle yönelimler arasında «sosyalist» olanları varsa, bunlar da işçi sınıfı bağımsızlığından taviz vererek «kuyrukçu» bir tutum izledikleri için kendiliğinden sosyalist örgütlenmenin uzağına düşmüşlerdir.

Yine küçük burjuva solculuğunun bir başka biçimi de, CHP'den bir sosyalist parti çıkacağını uman bir başka türü kuyrukçulardır. Sosyalist örgütlenmenin gündümüzdeki hayati önemini göremeyip, işçi sınıfı bağımsızlığının ne demek olduğunu kavramamış bu tür öğeler de, ne denli iyi niyetli olurlarsa olsunlar, işçi sınıfı devrimcisi değildirler. Böyle kişiler, Sosyalist Parti pratiğini görerek, CHP kuyrukçuluğu yaptıklarını birgün anlayabilirler veya daha ileri sosyal bilinçlere varabilirler, ama Sosyalist Parti'nin kuruluş çabalarında, «Sosyalist Parti kurmağa» karşı çıkan, bunu «şundilik» gereksiz bulan solcularla tartışacak birçeyimiz yoktur.

Vurgulayarak belirtelim: Yukarıdaki paragraflarda kişilerden değil eğilimlerden sözedilmektedir. O yanlış eğilimlerin arkasında ve arasında iyi niyetli, fedakâr ve inanmış unsurların da bulunduğuna hiç şüphe yok. Geçmiş yılların ideolojik ve pratik karşaşasında yanlış yollara yönelmiş bulunan ve oralardan kendisini hâlâ kurtaramayan böyle iyi niyetli militan öğeler ancak ideolojik mücadele ve Partinin pratik başarıları ile işçi sınıfı mücadelesine kazanılacaklardır. Sözkonusu yanlış eğilimlerin tepesine tünemiş kariyerist tekke liderlerinin sultanını kırarak, onları devrimci hareketten tecrit etmek ve halen bu sultalar ya da şartlanmalar altındaki dürüst, fedakâr öğeleri, işçi sınıfı sosyalizmine kazandırmak, zararlı çizgi ve kişilere karşı kesinlikle ideolojik mücadele vermek ve lâf ebeliklerini işçi sınıfı pratiğiyle susturmak onları kitlelerden tecrit etmek zaten Sosyalist Partinin görevleri arasındadır.

Böyle zararlı eğilim ve öğeler dışında kalan çizgile-

(Sayfaya çevirmiz)

Unutulan seçmen yaşı

Mehmet Çağatay

Seçmen yaşının 21'den 18'e indirilmesi hükumet programına alındığı ve bu yılki Senato üçte bir yenileme seçimleri için seçmen kutuklerinin düzenlenmesine baslandığı halde, sorun henuz ele alınmış değil. Senato seçimlerinin sonbahara ertelenmesi söylentilerin eğer gerçekse yeni hukumet, Genel Af kanununundan sonra, bütçeyle birlikte seçmen yaşı tadil tasarısını da parlamentoya sevketmeli ve mecllsler tatile gırmeden once bu vaadini yerine getirmelidir.

Emekçi olsun, öğrenci olsun tüm gençlik kuşağı, toplumun dinamik ve demokratık kesimleri arasında yer alır. Bugun yurdumuzda yuzbinlerce genç işçi ve öğrenci, milyonlarca genç köylü, gelecekteki gerçek demokratik, barışçı toplumun sağlıklı ve güçlü olabilmesi için, üretim güçlerinin gelişmuni onleyen engelleri ortadan kaldırarak onların hızlı ve çağdaş gelişimini sıyasal ve ekonomik alandaki çabalarıyla gerçekleştirmek uzere, egitılmeğe yoğurulmağa ve örgutlenmeğe hazır dıri güçler bıçımınde duruyorlar.

Yapılan tahminlere göre bugün için 18-21 yaşları arasındakı yurttaşlarımızın sayısı 3 milyondan fazla. Bu sayının üçte bire yakın kısmının askerlik hızmetinde olduğunu duşunursek, geri kalan kesımı ya fıılen uretım sureci ıçınde, yada egitım ve hazırlık donemındedır. 21 yaşından aşağı olan gençlerden ışçı olanlar askerlıklerını yapmadıkları ıçın genellıkle küçük uretım bırımlerınde çalışır durumdalar. Dolayısıyla bunların çoğu sendikalı bile değıller.

Sayıları milyonlara varan köylü gençlik ıse eski köylü kuşaklarına göre çok daha ileri ve aydınlığa donük olmalarına rağmen, hem her turlü ekonomik - politik orgutlenmeden, hem de seçım sandığından uzakta tutuluyorlar.

Uretım surecının dışındakı gençlere, «öğrenci gençlığe» gelince, bu kesım orgutlenmeye yatkın bir kitle olduğu ve ulkemızın, halkımızın sorunlarıyla çok yakından ılgılendığı halde, onlarına orgutlenme hakları buyuk kısıtlamalara uğramıstır. Onemlı bir demokratık topluluk ve dinamık guç olan öğrencı gencliğin, halkçı sıyasal egılımlerden uzak tutulması ıçın geçtiğimiz yıllarda, her turlü anayasa dışı «hukukı», «idarı» ve «cebrı» tedbirin alınmasına çalışıldı.

Gerek kol emekçilerinin, gerekse aydınların bu genç ve dinamik kuşağını siyasetten uzak tutma oyununun engellenmesi ülkemizdeki tüm ilerici ve yurtsever güçlerin çabalarıyla gerçekleşcektir. Emekçilerin devrimci sıyasal kuruluşunun bulunmadığı günümüz özgül koşullarında, çeşitli demokratik kuruluşların ve bu arada gençlik kitlelerinin bu çabada görev alması gerekir. Alışılmış bir deyim olarak, geneliyle öğrenci kesim anlamında kullanılan «gençlik» zümresinin, günümüzdeki en önemli görevi gençliğin demokratik örgütlenmesini yeniden gerçekleştirmektir. Ama bu örgütlenme çalışmaları içinde kısa erimli bir görev olarakseçmen yaşının 18'e indirilmesi için sendikalar, çeşitli meslek kuruluşları ve diğer ilerici demokratik kurumlarla birlikte gençlik örgüt ve öğelerinin kendine düşen ödevi ciddiyetle üstlenmesi yerinde bir davranış olacaktır.

Niçin Sosyalist Parti

(Başlarafı sayfa 5'te)

rin arasında, geçmişin ve bugünün değerlendirilmesine değin diyalogların yapılması, Türkiye'nin genel analizinde birleşmesi işçi sınıfının ve işçi sınıfı sosyalistlerin, acil görevlerinin tesbit edilmesi, partileşme yolunda somut ve bağlayıcı adım olacaktır. Bu adımların atılması için ise yapıcı ve birleştirici bir anlayışla sosyalist Parti sorununa yaklaşacak; sekter ve tekkeci tutumları bir tarafa iterek, kendi sübjektif eğilimlerini değil **işçi sınıfının yüksek çıkarlarını** gerçekten de kılavuz edinecek çeşitli «sosyalizm içi» eğilimlerin ve onların temsilcilerinin serbestçe diyaloga girebilecekleri ortamı beklemek zorunludur. Partileşmeyi bir kaptıkaçtı havasına getirmek, ancak kendisine güvenmeyen ve sosyalizmi «kaçan bir tren» sanan kariyerist ve fırsatçı insanların işidir. Kimilerine ütopik bile görünse, birleştirici ve yapıcı, geliştirici bir diyalogdan geçilmesi gerektiğini ve partileşme çabalarının işçi sınıfı hareketini en sağlıklı ve kapsamlı biçimde ilerletecek yolda yaygınlaştırılmasını savunmak yanlış değildir, tersine, gereklidir.

Aradan geçen üç yılın çoğumuza önemli dersler verdiğini gözönünde tutmak zorundayız. Ama hemen belirtelim ki, diyalog kurma, ideolojik tartışma yapma bahanesi altında eski tekkeciliklerin hortlatılması ve yeni yeni kavram kargaşalarının, yeni yeni anarşilerin filiz vermesine göz yumulması hiç bir iyi niyetli sosyalistin, aradan geçen bunca olaydan sonra göz yumacağı bir gıdığı olamaz. Böyleleri varsa, onlar işçi sınıfı içine, kariyerizmi, kişisel ihtirasları sokmak isteyen, ya da charketin sadece kendilerinden sorulması gerektiğini» düşünerek, sosyalizm üzerinde patent taşıdıklarını sanan dar kafalılardır. Sosyalist hareket, böyle ard niyetli veya hastalıklı unsur ve eğilimlerin üzerinde durmayacak, onların engelleme provokasyonlarını ülke birliği ve devrimci dürüstlük içinde, en önemlisi işçi sınıfı arasında fedakârca çalışarak ezip geçecektir.

Masum sayılan hükümlüler

Falk Muzaffer Amaç

Genel Af'fın gerçekleşmesini umup beklediğimiz şu günlerde yinelenmesi yararlı konulardan biri de şudur.

Türkiye'de, suçlu oldukları kimi mahkemelerce saptanmış ve bundan sonra da saptanacak olan kişilerden pek çoğu İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ'ne göre suçsuzdur. Çünkü, bu Bildirge'nin 10 ncu ve 11 nci maddelerine göre: suçsuzdur. Çünkü, bu Bildirge'nin 10 ncu ve 11 nci maddelerine göre: «Herkes, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkemede görülmesi hakkına sahiptir. Bir suç işlemekten sanık herkes, savunması için kendisine bütün tertiblerin sağlanmış bulunduğu açık bir yargılama ile kanunen suçlu olduğu saptanmadıkça, masum sayılır.»

Demek ki, herhangi bir yargılama sonunda mahkemece verilebilecek her ceza kararı, bir kimsenin gerçekten suçlu sayılmasını gerektirmez.

Mahkeme bağımsız değilse, tarafsız değilse; sanığa savunması için gerekli bütün tertibat sağlanmamış ise; yargılama açık yapılmamışsa o sanığın suçluluğuna mahkemece karar verilmiş olsa bile sanık, İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ'ne göre masum sayılacaktır.

Bu yazımızda örnek olarak sadece TARAFSIZ MAHKEME konusunu değinmek istiyoruz:

353 sayılı Kanunun 40 ncı maddesine 8.6.1972 günlü 1596 sayılı kanunla eklenen bir fıkraya göre, Sıkıyönetim Mahkemelerinde hâkimi red istemünde bulunulamaz. Hâkimi red istemini imkânsız kılan bu hüküm sanığı tarafsız bir mahkemede yargılanmak hakkında da yoksun bırakır. Çünkü böyle bir hüküm açıkça taraf tutan, peşin yargılarla, duygusal nedenlerle, ya da kişisel çıkarları uğruna sanığı mahkûm etmeye önceden kararlı olan, hem de bu kararını Kamuya yaymış bulunan bir sıkıyönetim mahkemesi hâkiminin bile reddini olanaksız kılmaktadır. Oysa Kanun Koyucusu: Anayasa Mahkemesi Başkanı ve Üyeleri dahil bütün hâkimlerin, Yargıtay ve Danıştay gibi Yüksek Mahkemeler hâkimlerinin bile tarafsızlıklarında şüpheye düşürecek haller bulunabileceği görüşünü benimsemiş ve bu nedenle hâkimlerin reddi olanağını sağlamıştır. Genel kural böyle iken hiç bir sıkıyönetim mahkemesinde hiç bir hâkimin tarafsızlıktan ayrılmayacağına ilişkin bir sav, hukuk ve mantık açısından dayanaksız kalır.

Böyle olunca 353 sayılı Kanunun 40 ncı maddesine eklenen fıkranın açık anlamı şudur: Sıkıyönetim Mahkemelerinde, sanıklara tarafsız hâkimler tarafından yargılanmak hakkı tanınmamaktadır.

Taraflı hâkimler tarafından, sözde yargılanıp cezalandırılan veya cezalandırılacak olan bir sanık ise, hakkındaki hükümlülük kararına rağmen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre masum sayılır.

Sıkıyönetim Mahkemeleriyle Devlet Güvenlik Mahkemelerinde cezalandırılmış ve cezalandırılacak kişiler, sadece hâkimi red konusu ile ilgili bu hükümler yüzünden bile İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine göre masum sayılırlar. Oysa, 353 ve 1773 sayılı kanunların, sözü geçen Bildirge'ye aykırı daha pek çok maddeleri vardır. Onlar da ayrı birer incelime konusu olacak niteliktedir.

Demokrasi ve işçi sınıfı

Bu yurda yakın ya da uzak gelecekte gerçekten demokratık bir rejım gelecekse, aydın tabakanın vıcdan huzuru sağlansın, ya da İnönü'nün ünlü deyişıyle, duvarlara yüzler kızarmadan bakılabılsın dıye gelmeyecektır. «Batılı ve uygar bir ülke» olmanın gereğı sayılan, salt onun ıçın var olması istenen ve bu anlayışla uygulanan bir demokrasi her an onu bir kenara otıp yerine en açık rengınden en kovusuna faşızmı getırecek oluşumu da ıçınde taşır. Böylesi demokrasi olsa olsa tepeden inme demokrasıdır. Tepeden inme gelir, tepeden inme geldiği gibi yine tepeden inme gıder.

«Demokrasi», eğer gerçekten demokrası ıse, *çalışan yığınların, emekçilerin, çıkarları emckten yana olanların somut maddi çıkarlarını ıçten ve dıştan her turlü tasallutta karşı koruyabılmelerınınn ve geliştirebılmelerinin vazgeçilmez aracı ve teminatıdır. Onun ıçın de demokrasının gerçek sahıbi ve öncüsü tarıhte her zaman kıtleler olmuştur. Bundan sonra da kıtleler olacaktır.*

12 Marttan sonra, hâkım sınıf çıkarlarıyla kıtle çıkarları arasındakı kesin bağdaşmazlıktan doğan dar boğazların aşılmasında —bugün de aşılmamıştır bu dar boğazlar ve aşılacağı da yoktur— burjuvazının bütün kesimlerinin anti-demokrasiye her derde deva bir reçete gıbı dört elle sarılmaları boşuna mıydı? Demokratık Anayasayı «lıkıs» ılân etmeler, özgürlükleri «coğrafyamıza aykırı» bulmalar, bırbırını izleyen Anayasa ve yasa değişıklıkleri, vs... hep nedendi? Bugün de, hâkım sınıf çıkarlarıyla kıtle çıkarları arasındakı çelişkinin kesin bır muhasebesi nıteliğıni taşıyan 14 Ekim seçımlerınden sonra, seçım olgusuna gerçek ve sahıh ıçerğını kazandırecak olan gerçek demokrasının yenıden gündeme gırmesi karşısında kımlerın ne türlü uğursuz «felâket» yaygaraları kopardıklarını görmüyor muyuz?

Burjuvazının bılınçlı sözcülerıne, «Bugünkü hâlıyle bu rejım sahıden demokrasi denılmeye lâyık mıdır?» dıye sorun, size hıç çekınmeden, «Değıldır,» dıyecekler dır. Sonra hemen ardından, «Evet, ama...» dıye ekleyecekler ve mılletın gerçek anlamında demokrasıye «henüz hazır» olmadığını söylıyecekler dır. Ve türlü çeşıtlı «tehlıke» yâreleri sıralayacaklardır. Oysa aynı sözcüler, temsıl ettıkleri çıkarlara yaradığı ölçüde demokrasiyi —Demirel «demokrasi»sini— başka yönlerden gelen saldırılara karşı savunmak, «herkesi hakkına razı» etmek ve mıllettı bu kadarıyla demokrasıye «lâyık» göstermek ıçın her «tehlıke»yi göze alıp var güçlerıyle savaşmışlardır, ılerde de savaşacaklardır. Çünkü onların gözünde mıllet Demirel demokrasısıne lâyık, fakat gerçek demokrasıye henüz «hazır» değıldır. Yanı mıllettı demokrasının yanına yanaştırmadan oynadıkları «demokratık» yazı-tura oyununda tura hep onların, ama yazı da mıllettın değıldır!

Bu da onların, demokrasının kıtle çıkarlarının vazgeçılemez teminatı olduğunu pekâlâ bıldıklerını gösterır. Sade onu değıl, kıtlelerın gerçek demokrasıye kavuştukları takdırde nereye kadar gıtmeye hazır, gönüllü ve sabırsız olduklarını da pekâlâ bıldıklerını gösterır.

Dolayısıyla demokrasının gerçekleşebılmesi de hemen herşey gıbı —sosyal adalet, kalkınma, sanayileşme gıbı— aslında bır ıktıdar sorunudur. Burjuvazı bu sorunlara ancak kendı çıkarları elverdığı ölçüde egılır, kendı çıkarları doğrultusunda sahıp çıkar. Burjuvazının sosyal adaletçılığı gıbı, kalkınmacılığı gıbı, sanayileşmecılığı gıbı demokrasicılığı de doğrudan doğruya kendı çıkarlarının bır işlevıdır. Burjuvazı ıçındekı ılerıcılık, —gerıcılık, «uygarlık» çılık— tutuculuk çekışmelerınin altında yıne burjuvazının «genel» çıkarının evrımı yatar. Kıtlelerın kendı adlarına öne sürdukler ve sürecekleri kesin demokratık özlem ve talepler burjuvazının her bır kesımını bır dıgerının ocağına düşürür. Onun ıçın kıtle çıkarları adına demokrasıye ancak burjuvazının bütün kesımlerıne rağmen sahıp çıkabılır, demokratık hâk ve özgürlükler burjuvazının bır kesımınınn «akıllı» lütfu ya da vıcdan borcu sayesınde değıl, ancak burjuvazının kesın dırenışıne rağmen sağlam temınata bağlanabılır.

Bu bakımdan, somut yurt ve dünya koşullarında burjuvazı ıçındekı çekışmelerın değerlendırılmesı demokratık kıtle mücadelesının bır taktık sorunudur. Bu mücadelede nıhaı ve kalıcı başarı demokrasıden kaybedecek hıç bırşeyi olmayan ve tarıhı mısyonu yalnız kendısını değıl, bütün dıger ezılen ve sömürülen sınıf ve zümrelerın de kurtuluşunu sağlamak olan ışçı sınıfının öncülüğünde gerçekleşecektır.

tektaş ağaoğlu

Halil Tunç işçi sınıfının değil sermayenin sözcüsüdür

- **Halil Tunç, referandum hakkını engelleyerek işçi sınıfının sendika seçme özgürlüğünü yok etmek istemektedir**
- **Halil Tunç, işveren sendikalarını, kamu sektörünün olanaklarıyla besleyip, işçi sınıfının grev silahını etkisizleştirmek istemektedir.**
- **Halil Tunç, CHP - MSP koalisyonunun, halktan yana bütün girişimlerini, sermayedar sınıf adına önlemek, halkımızın demokratik mücadelesini boğmak istemektedir.**
- **Ve Halil Tunç işçi sınıfını siyasetin dışında tutarak, sermayenin kahredici sömürüsünü sürdürmesine katkıda bulunmaktadır.**

Her geçen gun ışçi sınıfının ıçınden yağıt, satın alınmaz, bılgılı, bılınçlı ve Devrimcı ışçı lıderlerı yetışmesıne rağmen gunumüz ışçı hareketınde sarı sendıkacıların egemenlığı, sarsılmak la bırlıkte henuz yıkılmış değıl.

Oysa Türkıye'de 1800'ü aşkın, ırılı ufaklı sendıka var. Bu sendıkaların buyuk bır çoğunluğu sarı sendıka ve başlarındakı yoneticıler de alınterı komıssyon culuğu yapan sarı sendıkacılar. Sarı sendıkaların ıçınde, sırtını ışverenlere dayayıp, ışçılerın hak larını hayasızca sermayedarlara satıp, karşılığında oldukça yuklü bır dunyalığı cebıne atıp, sırt ustu yatan sendıka ağaları vardır ve bunlar çoğunluktur. Ama bır de ışçıleri toplu sozleşmelerde patronlara satmakla yetınmeyen, cok daha buyuk, cok daha kırlı oyunların, planların uygula yıcısı olan sendıkacılar vardır. Ozellıkle bu adamları tanımak zorundayız.

Sozunu ettığımız sermaye sozcusu, sahte ışçı lıderlerının en onemlısı, hatta bırıncısı Turk Iş'ın yenı Genel Başkanı Halıl Tunç'tur. Tanıyalım:

Halıl Tunç'un sendıkacılığı 1947 yıllarına uzanmaz, ama tem sıl ettığı sendıkacılık anlayışının kokleri 1947 yıllarına dayanır. Bılındığı gıbı 1947 - 48 yılları, Amerıkan emperyalizminin, Marshall planı, gıbı yollarla ve Demokrat Partyı'de sıyasal tem sılcılerını bulan yerlı ortaklarıyla bırlıkte Turkıye egemen sınıflarının dızgınlerını ıyıce eline al maya hazırlandığı yıllardır. Amerıkan sermayesı Turkıye'ye gırmeye, yeralta ve yerustu servetlerımızı, çalışan halkımızı daha sıstemlı bır şekılde somurmeye hazırlanmaktadır.

Işte bu yıllarda, Amerıkan em peryalızmının çıkarlarını savunacak, uluslararası finans kapıtalın Turkıyedekı ortaklarının, «ottak olabılecek» guce erısmelerıne yardımcı olacak bır sendıkacılık anlayışı ortaya atılmıstır. «1947 Sendıkacılığı» dıye de adlandırılan bu sermaye tezgâhlaması sendıkacılık ıçın uygun adamlar bulunmuş, o zamankı CHP'ye bağlı gorevlılerce bu adamlar yetıstırılıp sendıkaların başına getırılmışlerdır. Tezgâh ıyı kurulmuştur ve kendı kendıne yenı sahte ışçı lıderlerı yetıstırmeye bıle baslamıstır. Is te Halıl Tunç bu tezgâhın yetıs tırmesıdır.

TUNÇ'UN YILDIZI PARLIYOR

1960 yılına kadar ağır ağır tırmanan Halıl Tunç'un 1960'tan sonra yıldızı bırdenbıre parlayıvermış ve kader arkadaşı Seyfı Demırsoy'la bırlıkte Turk Iş'ın başına geçmıştır.

1950 - 1960 Arasında sıyasal ıktıdarca her turlu sendıkal hareketın kısıtlandığı hatta yasaklandığı donemde, utanmasızca susmasını bılen Halıl Tunç - Sey fı Demırsoy takımı, 1960'tan son ra tamamen sermaye yanlısı bır sendıkacılığın serpılıp gelışmesı nın başlıca sorumluları ve uygulayıcıları olarak belırmışlerdır.

Ozellıkle Adalet Partısı tek başına ıktıdara geldıkten sonra ışçı sınıfı harektını sıyaset dısı tutma, grev sılahını etkısızleştır me, sosyalızmın ışçı sınıfı ıçınde gelışmesını engelleme, anti - komünızm sılahını hınzırca kullanıp ışçı sınıfı ıçınde her turlı devrımcı duşuncenın yaygınlaşmasını onleme gıbı bellı baslı gorevlerını «başarıyla» yerıne getırmıslerdır.

Turk Iş'ın resmı genel başkanı olduktan sonra Halıl Tunç'un yıldızının daha da parladığı gorulduk. Sermaye basınının en goz de yazarları, gazeteleri ,dergıle rı, Halıl Tunç'u daha da, daha da one çıkarmak ıçın gozle gorulur bır gayretın ıçıne gırdıler. Gazetelerde, TRT'de Tunç'un boy resımlerı, çarşaf çarşaf demeçlerı yer almaya basladı. Ser maye sozcusu dergıler onu kapaklarına aldılar. Sanayı Odaları Bırlığı Işveren Sendıkaları Konfederasyonu gıbı tekelcı sermayenın en onemlı orgutlerı Tunç' un başkanlıgını sevınçle karşıla dıklarını açık açık soyledıler, Tunç'un mezıyetlerını ove ove bıtıremedıler Tunç da bu ovgulerı hak eden bır tutum ıçınde kolları ıyıce sıvadı; 1974 Turkıyesınde tekelcı sermayenın tezgâhladığı rezıl planın ıçındekı yerını aldı.

Sermayenın Tunç'tan beklediği nedir? Tunç ne gıbı bır gorev ustlenmıstır?

Sorunun cevabı, en katışıksız sermaye hukumetlerı oldukları artık ayan beyan olan Erım ve Melen hukumetlerı tarafından hazırlanıp kanunlastırılan 3. bes yıllık planın ıçınde yatmaktadır. Planın istıhdam ve çalışma hayatınz ayrılan bolumunde açıkça soyle denmektedır: «bu hedeflere varabılmek ıçın onumuzdekı yıllarda sosyal adalet endıselerını ıkıncı plana atıp ucretlerın dondurulması cıhetıne gıdılecektır.». Kelme kelımesıne boyle degılse bıle Tekelcı Sermayenın kalkınma planı bunları soylemektedır. Bunun açık anlamı ıse ışçı sınıfının her turlu sendıkal mucadelesının boğması, ucret artışlarına ılıskın her ıstegın, bu ıstekleri elde etmek uzere gırısılecek her turlu demokratık eylemın onlenmesıdır.

Halıl Tunç (Yanı Turk Iş) ıs te bu gorevı ustlenmıştır. Sermayedar sınıf ucretlerı duşuk tutup, poı ve ucuz ışgucu elde etmek istemektedır. Bu Turkıye' lı kapıtalıstler ıçın vazgeçılmez bır ıstektır. Dunya'da sermaye gruplarının yenı orgutlenmelere geçtığı gunumuzde, Turkıye'nın sermayedarları Avrupa Ortak Pa zarı ıçınde yer almaya yonelmıs lerdır. Sanayileşmelerını çoktan tamamlayıp emperyalıst aşamaya ulaşmış Avrupa sermayesı ıle «ortak olabılmek» yada «yar olan ortaklıklarını surdurebılmek» ıçın bızım koltuk deynekli, uluslararası sermaye destekli kapıtalıstlerımız tek koz olarak bol ve ucuz ışgucu elde etmeyı hedeflemışlerdır.

Ustune ustlük, tekstıl sanayıı, sentetık elyaf uretımı, orman urunlerı, konservecılık gıbı verımlılıgı, karlılıgı oldukça duşuk sanayı dallarını Turkıyeli sermayedarlara bırakan Ortak Pazar Sermayesınınn de Turkıye'den bek lediklerınınn en onemlısı ışgucudur. Mumkun olduğu kadar bol ve mutlaka «ucuz» ışgucu...

Iste bu yuzden, 1974 Turkıyesınde egemen sınıflar, ışçı sınıfının ucret artışı ısteklerını ezmek, demokratık haklarını boğmak, sendıkal ve ozellıkle sıyasal orgutlenmesını saptırmak, engelemek çabası ıçıne duşmuştu.

Halıl Tunç da bu planın en kılıt gorevlılerınden bırı olarak kolları sıvadı.

Halıl Tunç'un ustlendıgı gorevın uygulanması cok yonlu ve karmaşık yollar ızlıyor. Gorelım:

Halıl Tunç ne yapıp edıp, CHP - MSP hukumetınınn progra mında yer alan «referandum» sorununu engellemek, olmazsa ıslemez hale getırmek ıstemektedır. Yılların kaşarlı emek simsarı Halıl Tunç, referandum'un uygulanmaya gırmesıyle bırlıkte, sarı sendıkaların, bır başka deyımle Turk Iş'ın tabanının onune geçılmez bır hızla DISK Sendıkalarına akacağını ıyı bılmektedır. Tunç, bu konuda sermaye sozcusu bır dergıye verdıgı demeçte aynen soyle demıstır: «Referanduma karşıyız. Çunkü bazı sendıkaların ışçıleri kandırıp, tehlıkelı yollara sürukleyeceğınden endışe edıyoruz».

Tunç kımı zaman ustu ortuk, kımı zaman — mesela son zamanlarda— acık acık, kamu sektorundekı ışyerlerınınn de bırer sendıkası kurmalarını ve ozel sektor ışyeren sendıkaları ıle bır «ışyeren sendıkaları konfederasyonu» ıçınde bırleşmelerını oğuttlemektedır. Hedef, grev ıhtımalı oldukça duşuk olan kamu ışyerlerınınn genış olanaklarını ozel sektor'un ışyeren sendıkalarına aktırmak, kasaların tıklım tıklım doldurarak, ozellıkle DISK sendıkalarının etkılı bır şekılde kullandıkları grev sılahını etkısızleştırmektır. Işçi sınıfının en onemlı demokratık sılahı olan grev Tunç'un da ıçınde olduğu planı bozacak guçte bır sılahtır çunkü.

Halıl Tunç, CHP - MSP kalısyonunun henuz berraklaşmamış yapısı ıçınden çıkıveren ışçı sınıfının çıkararına uygun kararlardan, uygulamalardan tedırgın olan tekelcı sermaye adına, hukumetın başında bır tehdıt unsuru olarak dıkılmeyı de tasarlamaktadır. Yanı Tunç yonetımındekı Turk Iş, yenı hukume tın, tekelcı sermayenın çızdıgı sınırları aşmaması ıçın ışçı ıçındekı bekçılık «gorevını» de ustlenmektedır.

Halıl Tunç son olarak - ve el bette en onemlısı - ışçı sınıfını sıyaset dışı tutmak çabasındadır. Kımı zaman partılerustu polıtıka, kımı zaman 24 ılke, kımı zaman sosyal demokrat «ço rüş gıbı sakızlarla Halıl Tunç, durmadan ışçı sınıfını sıyasetın dısına ıtmeğe çalışmaktadır. Nıtekım, Tunç Devrı Dergısıne ver dıgı uzun demçte «Sınıf mucadelesıne ınanmadıgını, Turkıye'de sınıf mucadelesını onlemeye çalışacagını» acık acık soylemıs tır. Bu sozlerı hıç bır yorume gerek bırakmayacak kadar Halıl Tunç'u tanıtmaktadır. Boylece sarı sendıkacılığın şımdıkı lıderlerınden bırı olan Halıl Tunç ışçı hızmetınde degıl ışyeren em rınde olduğunu done done ve yenıden belgelemıştır. Boylelerıne ışçı lıderı degıl, sermaye duşuncesı denır. Ve Halıl Tunç sermayedar sınıfın en degerlı duşuncesıdır.

 Işçi sınıfının devrımcı mucadelesı kısınlmaz bır şekılde Halıl Tunç ve benzerlerıne karşı da surdurulecektır. Unutmayalım Halıl Tunç ve benzerlerı ışçı sınıfının, en doymak bılmez kapıtalıstler kadar duşmanıdırlar.

Çıkar yol

Galip M. Ataç

Uç yıl kanlı bır faşızm donemınde yaşadık. Fırtına durdu. Bulutlar yırtıldı bıraz. Şımdılık, güneş soluk ışınlarıyle dunyamızı aydınlatıyor. Bıraz olsun dunyamızı ıstıtan bu ışınlar, yenıden hayata kavuşmanın sevincini tattırdı bıze. Bab-ı Alı'ye dokuldukı ınlı ufaklı.

Turkıye sosyalızmıne azçok katkısı olan yada bu çabayı ıçınde duyanların ortak bır kaygısı var: Turkıye Sosyalıstlerını tek strateji uzerınde toplamak. Bu konudakı çaba ve duşuncelerımızı çevremıze aktarabılmek ıçın de, (şımdılık) çeşıtlı gazete ve dergıler çıkartmak gerekgını duyduk.

Gelişen dunya koşulları ve Turkıye'nın ıçıne suvarlandıgı sosyal-ekonomık duzensızlık, sosyalıst bır kuruluş altında toplanmayı zorunlu kılmaktadır. Ancak, sosyalıst eylemı gevşeten dagınıklıgı ortadan kaldırmadan sağlamı bır çatı kurmanın olanaksızlıgı da bır gerçektır. Turkıye sosyalızmını kotturum duruma duşuren kısır ve tehlıkelı tartışmaları yenıbaştan deşmek anlamına gelmıyecek bır otokrıtık gerekli gorulebılır. Yenı bır tuzaga duşurulmeğe katlanamayız. Kişısel boğuşmalardan arınmalıdır bu konu. Her seferınde alfabeden başlamak zorunluğundan usandık. Vekıller elınde kaldı dava. Işçi sınıfı bır şahıt, bır mudahıl durumundan kurtarılmalı. Sosyalıst bolunmelerın perde perde sorumluluğu var. Bu sorumluluğu bırkaç kişınin omuzlanna yıkmak, bır çeşıt kaytarmacılık oluyor. Küçuk bagışlamaların buyuk vebalıdır bu çokuntu. Nemelazımcı bır gucenıklık ıçınde susmak, yonsuz ve olçusuz savrulan alkışları onaylamaktan başka nedır?

Yenı barış donemı sosyalızmın rotasında ve kesın çızgıler uzerınde olacaksa, Turkıye sosyalıstlerınınn bugunkı sorunu: Işçi sınıfını uyarmak ve tarıhsel gorevıne çağırmak. Artık ışçi sınıfı kendı gucunu bılmelı, ona sahıp çıkmayı başarmalıdır.

Umutluyuz.. Emekçıler arasında ınançları tutun, guvenılecek kışıler var. Bunlar, on yargılardan uzak, geçmışte tekkecı bolukler ıçınde sıkıştırılmamış bır kadro halınde, Turkıye'nın sosyalıst guçlerını bılımsel bır mecraya akıtabılırler.

Bu arada, elı kalem tutan herkes bılır kı, gazete-dergı çıkartmak, hele şu zamanda, dunyanın masraf ve sıkıntısını gerektırmektedır.

Turkıye sosyalızmıne katkısı olanların, ya da bu kaygıyı ıçınde duyanların ırılı ufaklı dergıler, gazeteler duzenlıyerek, guçlerını dagıtması, geçmıştekı hataların tekranna yolaçmaya elverşılıdır. (Partıye kadar) belli bır strateji doğrultusunda, yonu saptanmış, guçlu ıkı uç organ çevresınde toplanmanın daha uygun olacagı gorüşundeyız. Işçi sınıfının fıkır savaşına katkılarımızın degerlenebılmesı ıçın tek çıkar yolun, boylesıne bır ışbırlıgını sağlamakla seçıleceğını savunuyoruz.